

Uredništvo in upravnništvo
se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju,
Strossmayerjeva ulica št. 3.
Oglasi se računajo po porabljenem
prostoru in sicer: za navadne oglase
po **30 v** od **1 mm**, za poslana, na-
znanila občnih zborov, naznanila o
smrti, zahvale itd. **50 v** od **1 mm**, za
reklamne notice med tekstom **2 K**
od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste)
4 K. Pri večkratnih objavah popust.
Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

Zadruga v Banji ima naslov »Venč-
ačka vinogradarska zadruga«. Naslov-
ljena je torej po gori Venčac, to pa radi
tega, ker je ustanovljena za dva seja.

točni jezik — nemščino, s priimkom »Bauerntrampel«, kakor je to nešteto-krat storila gospa ravnateljica Voh, ki je seveda, kakor marsikatera druga č. sestra, pozabila, kje ji je tekla zibelj. Ali se g. ravnateljica še spominja, kako je grozila neki gojenki, ki se je izrazila »Srbi so naši bratje«, da jo zapode z učiteljskega, češ, »naš zavod je bil vedno patrijotičen«. Edina učiteljica, koji gre vsa čast glede narodnosti, je č. s. Anastazija Kopitar, ki je navduševala gojenke ob vsaki priliki za svoj materni jezik ter dosledno govorila le slovenski. Pa sestra je v tem oziru res vredna naslednica č. s. Benedikte Zupančič, katero imajo nekdanje njene učenke v trajno dobrem spominu. Zakaj ta res zmožna učna moč ne poučuje že leta in leta več na samostanskem učiteljskem, bi nam vedla natanko povedati g. ravnateljica Voh. Bala se je, da bi pod vplivom te res energične zavedne Slovenke — ki se niti takratne č. matere Stanislave Voh ni ustrašila ter ji marsikaterokrat preprečila njene vse-nemške namene — zavod postal res »preveč slovenski«, kakor to trdi dopisnik »Stražec«. Take so bile razmere v zavodu č. s. sester od leta 1892 do meseca listopada l. 1918. Da smo ostale gojenke tega zavoda res narodne, je edina zasluga našega značaja in trezne razsodbe. Dopisnik tudi trdi, da so s težkocami stavile sedanje učiteljske. A dovoljenje so dobile in stavile ga so, kar je dokaz, da so plesale popolnoma v starem avstrijskem duhu. Zakaj pa pravi Slovenci nismo dobili niti ene javne šole v Mariboru? Da so se udeležile tudi mariborske manifestacije, je res; imajo pač talent, su-kati plašč po vetru. Konečno se si dovolim pripombo na članek v »Mali novicah« od 2. okt., v katerem se trdi, da je bila prejšnja ravnateljica č. s. Leopoldina Flucher Slovenka! Ko bi pokojnica zamogla temu oporekati, bi to gotovo storila. Ni lepo od č. sester, da s. Leopoldini plačajo neprecenljive zasluge, ki jih ima za zavod, z obrekovanjem, kajti kot takšno bi smatrala ona trditve, da je Slovenka, in mislim, da bi ostala pri tem tudi sedaj, ker je bila značaj. Če bi se č. s. sestre nad tem članekom morda spodditkale, naj si kličejo v spomin stari, a se vedno resnični pregovor: »Kadar mački na rep stopiš, se oglasi.« Torej č. sestre, treba bo temeljitega čiščenja in sicer kar z brezovo metlo. Pa brez zamere! — Ena izmed »Bauerntrampelov«.

In če s tako avstrijsko nemškutarijo nismo zadovoljni, smo v očeh mariborskih in ljubljanskih duhovnikov seve brezverci. — In s tem končamo ta — »kulturni boj«!

Šolstvo v Prekmurju

je madžarska vlada z učitelji vred silno zanemarjala. Madžarski in madžaronski učitelji so sicer na ukaz vlade utepali slovenskemu naraščanju v glavo tatarski jezik, a tako nespretno in malomarno, da slovenščine niso mogli zatreti. Celokupen narod v Prekmurju z izjemo Dolnje Lendave in okolice govori svoj panonsko-slovenski jezik in se veseli, da je sedaj priklonjen Sloveniji. To veselo raz-

položenje skušajo skaliti samo madžarski učitelji, občinski »notarijuši« in aradniki, ki so še tam ter ljudstvu skrivaj kvasijo, da Prekmurje, še ni priznano končno madžarsko in Jugoslaviji ter da bodo prišli madžarski katonji (= vojak) in pregnali Jugoslovane. Resnica je, da je pariška mirovna konferenca Prekmurje prisodila definitivno Jugoslaviji, s pridržkom, da še po potrebi skorigira neje. Umestno bi bilo, ako bi se nekatere čisto madžarske občine izmenjale za 3 velike, čisto slovenske župnije, t. j. Gornji in Dolnji Senik (Felső- in Alsó-Szőlnök) in Štefanovce (Apátistvánfalva); te župnije segajo pri St. Gothardu do Rabe. Prebivalci so izključno Slovenci.

Dosihdob so bile šole v Prekmurju ljudske in meščanske; srednješolsko izobrazbo je morala mladina iskati v tujini. Meščanski šoli — seveda madžarski sta bili v Murski Soboti in v Dolnji Lendavi. Ljudskih šol je 89 s 165 razredi; na nje pripada circa 14.000 šolopobveznih otrok. So to večinoma eno- in dvorazrednice, par tri- in štirirazrednic in petrazrednica v Murski Soboti. Mnoge šole so prenapolnjene. Šolska poslopja so večinoma primerna, nova in lepa, nekatera celo moderna. Je pa tudi nekaj s higijeničnega stališča za šolo neprikladnih poslopij; tam bo treba čim prej prezidave oziroma zgraditi nove šole. Nekatere šole ozir. razredi se nahajajo v najstari zasebnih poslopih. Skoraj vsaka šola ima potrebna učila za računski in realistični pouk; tudi za nazorni pouk je precej slik. Razredi so večinoma primerni, dovolj veliki, zračni in svetli; malo je takih, ki bi bili bolj prikladni za kak konjski hlev kakor za otroke.

Učiteljska stanovanja so po večini prostorna, svetla in suha; šolski voditelji — »školnik« in često tudi učitelj (ica) ima na razpolago v največ slučajih kompletno stanovanje. »Školnik« ima navadno 2—3 sobe, kuhinjo, čumnat in hleve za govedo in svinje. Stranišča so skoraj povsod izven šole v posebni baraki; zato v poslopiju ni onega čisto odmrznega »pariuma« kakor pri nas.

Pri vsaki šoli je vt za zelenjad in sočivje, često tudi za drevesnico in sadovnjak. Drevesnice so zanemarjene, umno čebelarstvo z mobilnim (premakljivim) satovjem se je gojilo tudi pre-malo.

Malone pri vsaki šoli se nahaja tudi večji ali manjši kompleks zemljišča v izkoriščanje (izhansovanje) šolskega voditelja oziroma »kantorja« = organista. Pri dveh šolah meri to zemljišče 50 oralov, a to sta izjemna slučajja; navadno je pri šolah ½—8 oralov zemljišča. Ljudsko šole se delijo na konfesionalne in sicer: a) rimo-katoliške (41 s 84 razredi), b) evangeliške (15 s 21 razredi) in c) židovske (1 z 1 razredom); nadalje je d) 26 evangeliških šol z 49 razredi, e) 1 mestna ljudska šola s 5 razredi in 5 »vaških« šol s 5 razredi.

Šolska obveznost je trajala do sedaj od izpolnjenega 6. do izpolnjenega 12. leta; otroci v tej starosti bi bili morali obiskovati takozvano dnevno šolo. Za otroke od izpolnjenega 12. do 15. leta je bila »ponavljalna šola« ob sredah in

Dr. MILKO HRAŠOVEC:

Kako se naj v bodoče razvija turiztika v okolici Celja?

Kot mnogo drugih društev, je tudi celjski odsek Sav. podružnice Slov. plan. društva po par letih brezdelja zopet počel delovati.

Ustanovljen že pred kakimi 10 leti je bil odsek le del Savinjske podružnice Slov. plan. društva, ki jo je podpiral v njenem delu po svojih najboljših močeh.

Kako se naj to delo v bodoče razvija? Pred vsem stojim na stališču, da je Celje brezdvomno bodoče središče vse turistik, tujskega prometa in raznih športov na Spodnjem Štajerskem. Naravna lega si je izbrala to mesto kot prirodno izhodišče za vse ture in izlete, posebno za naše večnokrasne Savinjske planine, ugodne železniške zveze, dobre ceste, prijetno podnebje in nepretrgane cene pa povzročajo, da prihajajo tuje in izletniki sem v vedno večjem številu.

Delokrog našega odseka je torej prav razsežen; neglede na Savinjske planine, kjer je vrla Savinjska podružnica dolga leta kljubovala in se uspešno branila nemškega navala, cela široka Savinjska dolina s hribovjem, ki ga obrobja, celjsko pogorje, konjiške gore, jugoizhodni del Pohorja, ki mu je izhodišče trg Vitanje, Boč in Donačka gora

sobotah popoldne; v vojnem času je obstajala pač malokje.

Šolsko leto je trajalo od 1. septembra do 15. junija, to pa samo na papirju; v resnici so otroci obiskovali šolo samo od zač. novembra do konca aprila. Letošnjo imajo tedaj učitelji v Prekmurju 6-mesečne počitnice in bi se počutili čisto zadovoljne, ako bi ne bili plačani z raznimi boljševjskimi bankovci, ki jih ne morejo izdati. V sled tega vlada že v marsikateri učiteljski rodbini beda.

V Prekmurju je najti mnogo šol, v katerih zlasti zadnja štiri letna niti niso sploh nobenega ponka; zato so 10- in 11-letni otroci analfabetje. Na teh šolah bodo vsled tega umesten zgolj elementarni pouk. — V resnici dobro delo bodo vršili učitelji, ki bodo se zavzeli za osirote in zanemarieno mladino. Ker je ljudstvo vobče trezno, mladina pa nadarjena, zato bodo dobri vspehi obilno poplačali trudapolno delo.

V šolah na ozemlju, kjer prebivajo izključno ali v večini Slovenci, bo učni jezik odslej slovenski in sicer po možnosti književna slovenščina, ki pa bo jo potrebno tolmačiti več ali manj s prekmurjskim narečjem. Tam pa, kjer so — v Dolnji Lendavi in okolici — v veliki večini Madžari, ne bo s pedagoškega vidika kazalo družega, kakor da se uvede kot učni jezik začasno madžarsčina, kot obvezni predmet pa se mora intenzivno učiti slovenščina oziroma hrvaščina. Na isti način bodo se morale urediti šole, kjer v prevesni množini prebivajo Nemci, to so tri šole ob bivši štajersko-ogrski meji.

Naš višji šolski svet bode moral opustiti najmanj 70 učiteljev-Ogrov, ki niso popolnoma nič večji slovenskemu jeziku. Pogojno pa lahko pridrži v službi na dosedanjem ali drugem mestu učitelje, ki so rojeni Prekmurci in obvladujejo več ali manj vsaj prekmurško narečje. Seveda bodo se morali takoj in temeljito lotiti učenja književne slovenščine, njih tovariši Slovenci pa bodo jim morali biti mentorji — učitelji.

Vodstvo šol, bodisi eno- ali večrazrednih naj se izroči z malo izjemami našincem! Temeljem statistike bode treba za šole v Prekmurju okroglo 100 slovenskih učiteljev (ic).

Najsposobnejši za izpraznjena mesta v Prekmurju bi bili učitelji (ice) iz »Prlekije« in sicer samci (samke) z vsaj 3—5-letno prakso. Privadili pa se bodo tiskaj tudi prav kmalu drugi Slovenci, n. pr. Savinčani in Goričani. Ker je ljudstvo prijazno in dobrodušno, se jim pri pametni politiki ne bo godilo slabo; še dotični učitelji Madžari in madžaroni so bili v ugodnem položaju. — Starejših učiteljev, ki imajo otroke, pa naj Višji šolski svet za sedaj ne sili v Prekmurje, ker bi jih selitev gmotno ruinirala.

Približna polovica prebivalstva v Prekmurju je evangeliškega veroizpovedanja. Ti luteranci in nekaj kalvincev prebivajo severno in severozahodno od Murske Sobote; so pošteni in nireljubni ljudje, toda strašno konzervativni. Ker njihovi župniki (pastorji) — večinoma madžaroni — govorijo slovenski jezik slabše nego ljudstvo samo, zato se upirajo uvedbi književne slovenščine v šole;

ter pogorje nad Zidanim mostom in Sevnico (Veliko Kozje in Lisca). Celi ta ogromen teren, ki je v turističnem oziru skrajno zanemaren, bo treba pridobiti, da bo pristopen turistom in izletnikom.

Par sto potov bo treba prenoviti in markirati, mnogo potov zgraditi in popraviti, kar bo veljalo mnogo fisočakov.

Važne razgledne točke, posebno v hove gorā bo treba potom nakupa spraviti stalno v naše roke ter se pobrigati tudi povsod za nakup primernih prostorov za nove kočje, zavetišča in planinska letovišča.

Neobhodna potreba je, da se že drugo leto v razbremenitev in razdelitev dela ustanovi podružnica Slov. Plan. društva v Rogatu ali Rogaški Slatini za gorovje Donačke gore in Boča, v Vitanju oz. Konjicah za Konjiško gorovje, jugovzhodni del Pohorja in Kozjak ter v Sevnici za Lisco in Veliko Kozje.

Podružnica v Rogatu ali Slatini, ki ima na razpolago cel velikanski tujski promet v Rogaški Slatini, bo imela hvalježno nalogo, da oživetvori koč na Donački gori in Boču ter pridobi ti dve sijajni točki zopet za turistovski promet.

Obe kočji bosta morali biti stavljene v večjem obsegu kot planinska letovišča ter celo leto oskrbovati.

Dober obisk je pri primerni reklamizaciji.

Vitanjsko-konjiška podružnica bo

gordijski vozel v tej stvari more preskakati končno samo — diktatura, ker na kako demokratsko obliko vlade niti popje niti drugi ljudje niso navajeni.

Katoliško duhovništvo je poveli naši vladi naklonjeno, toda je skrajno oprežno. Vsako sodelovanje z našo vlado je odrekel delavci Murski Soboti, g. Slepec. Nedvomno pa bodo šli vladni organi preko tega madžaronskega gda. »espetes« = dekana na dnevni red!

Za ljudske šole v Prekmurju bode se najbrž tiskal poseben »Šolski list«, v katerem bode se kolikortoliko vpošteval narodni jezik. — V Murski Soboti se tvori še to jesen 1. razred gimnazija in 1. razred mešč. šole s slov. učnim jezikom. Kulturno- in gospodarsko-organizacijskega dela bo za marljive pionirne prosvete v Prekmurju torej več ko dovolj.

IZ PREKMURJA.

Prekmurje. Veroizpovedanje tamšnjega naroda. Zanimiva je statistika veroizpovedanja prekmurjskih Slovencev. Tam so se poleg katoličanov ohranili do današnjega dne protestantje iz Primož Trubarjeve in Juri Dalmatinove dobe. V naslednjem so poleg imen župnij navedena števila katoličanov in luterancev (evangelikov). Najbolj čudno je, da žive katoliki v eni in isti župniji pomešani z evangeliiki; često imajo oboji skupno pokopališče (»cintor«). V mnogih župnijah je razven katoliške še luteranska cerkev ali narobe. Če pa v kaki župniji pripadniki tega ali onega veroizpovedanja (verovadlivanja) nimajo svoje posebne cerkve, pa hodijo k službi božji iz »fare« k bližnji svoji cerkvi. — Tako so leta 1910 našli

v župniji	katolikov	evangelikov
Tišina	2540	766
Lendava Gornja	4791	1571
Sv. Benedikt	851	3955
Martijanci	1343	3709
Murska Sobota	4915	1377
Sv. Helena (Pertoča)	2760	43
Petrovci (Nedelja)	563	3848
Sv. Šebeščan (Pečarovci)	1120	3503
Cankova	1796	1467
Sv. Jurij (Rogačevci)	4095	1257
Dolinci Veliki	1428	681
Lendava Dolnja	9653	193
Križovci	—	6014
Bodonci	—	3955
Hodoš	—	1439
Domanjševci	—	in ca. 3500
Markovci	?	» „ 2000
		39278

Smelo torej trdimo, da je evangeliikov približno 40 000, torej polovica prebivalcev v Prekmurju.

Znamenje časa. V Kleklinovih »Novinah«, št. 37 z dne 27. sept. t. l. čitamo naslednjo zanimivo notico: »Društvo katoliških učiteljev so sombotelski pušpek (škof) razpustili, zato ko so vse njene kotrige (udje) — izvzemiš nune — s predsednikom vred stopile med socialne demokrate. — Ta rigoroznost bodi v svarilo Slomškarjem!

morala skrbeti za zavetišče pod Rogo na Pohorju in na Kozjaku. Njej pripače tudi važno delo, oživetviti zimski šport. Izmed spodnještajerskih krajev je Vitanje s svojimi planinskimi pašniki še najbolj pripravno za smučenje. Prirodna senkališča so tu. Lažje in težje smučarske ture po Pohorju in Kozjaku so mogoče. Sneg leži povprečno 3 mesece. Pri primernem delu lahko postane Vitanje Spodnještajerski Bohinj.

Savinjska podružnica bo morala skrbeti za to, da se Jurkova koč na Lisci poveča in celoletno oskrbuje.

Da morajo imenovane podružnice skrbeti tudi za dobra pota v celem svojem delokrogu, je jasno.

Naša posestrima šaleška podružnica v Šostanju pa itak krepko deluje.

Po tej razdelitvi delokroga se bo celo delo našega odseka osredotočilo na Savinjsko dolino in celjsko pogorje. Tu bo treba pred vsem skoro nanovo postaviti koč na Mrzlici ter pridobiti tudi primerno zavetišče v celjskem pogorju. Dalje bo treba prenoviti celo omrežje onih potov in letov, s katerimi je mesto obdano. Posredno in neposredno pa moramo tudi paziti in skrbeti za dobre ceste, avtomobilne zveze in telefonske proge.

Izletnik danes zahteva, da kar najhitreje in najceneje pride do cilja, ali vsaj do vznožja gor. Današnje potovanje na

za Banjo in za Lipovac. Niso se hoteli zameriti ni temu, ni onemu selu in so vzeli ime od gore Venčac. Zadruga ima veliko poslopje z ogromnimi kletmi. Kletar je videl kletarstvo na Tirolskem in v Nemčiji, a nikjer ni našel boljše in lepše kleti, kakor je ona v Banji. To sem mogel tudi jaz potrditi. Klet ima dve podzemski nadstropji. Sodov so Švabi pustili v kleti še za približno 7500 hl. Med temi je en cementni sod za 700 hl. Med vojsko so rešili velik sod iz bližnje Topole s posestva kralja Petra. sod, ki je bil že svoj čas last Karadžordža. Imenujejo ga sedaj »Karadžordževa bačva«, to je Karadžordžev sod in so ponosni, da imajo v svoji kleti tako imenitnost. Kralju Petru so seveda že javili, kje je sod, a doslej še ni znano, ali ga bodo morali vrniti ali ne.

Zadruga ima sedaj lastno izdelovalnico za sode. Švabi so ji zapustili lesa približno za 1000 hl. Za delo brez hrane plača 16 dinarjev od hl, med tem ko je stal sod pred vojsko z lesom vred 20 dinarjev za hl. Zadruga ima lastno hidravlično stiskalnico, ki pa ne zadostuje več. Eno celo stiskalnico so seveda Švabi odnesli. Razun tega ima zadruga lastno žganjarno, da kuha rakijo iz tropin.

(Dalje prih.)

Tihotapstvo v Prekmurju. Naši deželni vladi v Ljubljani polagamo na srce, naj nemudoma in z najostrejšimi sredstvi, t. j. z drakoničnimi kaznimi skuša zatreti tihotapstvo, ki se v Prekmurju strahovito razvija. V Avstrijo in na Madžarsko iztihotaplajo podnevi in ponoči razni prefrigani špekulantje in verižniki žrebeta, konje, govejo živino, prašiče, zrnje, sadje, jajca, perotino, mast in drugo. Milijonske in milijonske vrednosti odhajajo čez mejo, kar je tem bolj obžalovanja vredno, ker domačim prebivalcem v hribovitih krajih primanjkuje kruha, in ker bi Jugoslavija s sadjem, živino in z jajci za kompenzacijo mogla dobiti iz inozemstva drugo tukaj prepotrebno blago, n. pr. železo, stroje, snovi za obleko, usnje, sladkor i. t. d. Tudi raste vsled tihotapstva splošno draginja. Civilna uprava v Prekmurju je po zaslugi civ. komisarja gda. dr. Lajnšiča sicer ukrenila vse potrebno, da se tihotapci in verižniki zasačijo in najstrožje kaznujejo, toda vse to izda le malo, ker so straže ob meji nastavljene prerediti in so tako brezvestne, da se dajo s par stotaki ali tisočaki »podmazati«, potem pa puščajo čez mejo milijonske vrednosti. Pred kratkim se je pohvalil neki Nemec v Gradcu, da je v eni noči spravil čez mejo 56 konj! Na vsak način bo moralo priskočiti civilni upravi na pomoč vojaško oblastvo, da se pride v okoliš temu zlu, ki povzroča naši državi neizmerno škodo.

Uprava v Prekmurju je enotna. Na čelu je civilni komisar s sedežem v Murski Soboti. V Dol. Lendavi posluje zastopnik njegov. Uradni dnevi bodo tudi v Križevcih in Cankovi.

Madžaron iz Prekmurja internirani v Ljubljani. Višjega upravnega sodnika dr. Ivana pl. Čizganyja so prepeljali v Ljubljano, kjer so ga internirali.

MILOŠ ŠTIBLER:

Beograjska pisma.

Kriza, kralj in vojska.

Ko se je ustvarila Jugoslavija, so mnogi mislili, da more nova država biti le republika, češ da je to v današnjih prosvitljenih in demokratičnih časih edino primerna državna oblika. Vesten opazovalec je mogel že prve dni Jugoslavije utrditi posebnost, da prihajajo kliči po republiki skoro izključno le iz izvensrbijanskih, torej novo osvobojenih krajev, med tem ko se je v Srbiji sami zavzemala za republiko le uprav neznamna skupinica. Vzroki za eno in drugo stališče v početku širšim krogom morebiti niso bili povsem jasni, ali danes jih je lahko razumeti.

Danes je jasno, da so se zavzemali za republiko v prvi vrsti oni elementi, ki jim obstoj nove države iz kakoršnega koli vzroka ni bil mar. To so bile pred vsem tiste politične skupine, koje so po vsej svoji preteklosti bile vzgojene v popolnoma drugačnem mišljenju, kakor je bilo ono, ki je tvorilo osnovno podlago vsem našim osvobodilnim stremljenjem in s tem novi Jugoslaviji. Nadalje so se pridružili republikanskim klica-

primer v Logarsko dolino, ki traja skoro dva dni in velja več nego cela tura po planinah, je nevzdržno.

Vzgojiti pa si moramo tudi doma četo zanesljivih in vnetih planincev. — V ta namen se prirejajo izleti, kjer se izletnikom razkazuje krasota naše zemlje in budi v njih ljubezen do narave. Omeniti sem že, da bomo do gojili tudi zimski šport in upamo dobiti že prvo leto privržence.

Gostilne in zavetišča po naših dolinah so nezadostna. Gostilničarji nimajo pojma o turistiki, smatrajo dostikrat tujce in turiste za nadležne goste, ki jim slabo postrežejo in jih pošteno oderejo. Tu je treba odločne izpremembe!

Kuharski tečaj v Celju, pouk o serviranju ter občevarjanju s tuji je nujno potreben. Kolikor smo informirani, bo tozadevno itak državni komisariat za promet tujcev priskočil na pomoč ter potrebno ukrenil. Tudi glede prometa se bo stvar kmalu obrnila na bolje.

Teh par vrstic naj vzbudi zanimanje za turistiko v naših krajih, ki bo tvorilo, ko se primerno razvije, zlat vir dohodkov posebno naši Sloveniji.

Zasiguran nam je cel turistovski dotok naše države in ko raznesejo domačini po svetu govoro, da je za tujski promet in preskrbo pri nas dobro in ceno preskrbljeno, tudi drugi ne bodo izostali.

teljem malostevilni bolševski clementi, kolikor jih je vojska dala tudi našemu narodu; torej ljudje, kojih uspeh bi obstoja naše države istotako ne pospeševal. Končno najdemo med republikanci razne teoretikarje, ki so v dobri veri z valjati teoretiko zvalj na podlagi teorije, brez poznavanja in brez tudi brez upoštevanja dejanskih razmer in težkoč, s katerimi se bo morala boriti naša nova država.

Na drugi strani so se izjavile za monarhično obliko, za kraljestvo, vse one politične skupine, ki so že z vsa svojo preteklostjo pokazale, da se resno trudijo za osvobodjenje in ujedinjenje naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. V teh vrstah najdemo pred vsem ogromno večino prebivalstva v Srbiji, kajti ta del našega naroda je bil v stremljenju za narodno osvoboditev še najbolje vzgojen, četudi je imel v prvi vrsti v mislih ujedinjenje srbskega plemena. Za monarhično obliko pa so se zavzele tudi vse one skupine Srbov, Hrvatov in Slovencev v novoosvobojenih krajih, ki so se za misel osvobodjenja borile, vzgajale in trpele že pred vojsko. Povsem prirodno je bilo, da so te narodne skupine v borbi za in proti monarhiji zmagale. Tudi ta zmaga dokazuje, kako zdrav je naš narod v svojem političnem mišljenju.

Vidimo, da naš parlament in naša vlada že delj ko tri mesece ne moreta delati. In to v dobi, ko stoje rumunske in taljanske čete na naših tleh in so pripravljene, da vsak čas uderejo v notranjost naše zemlje, v dobi, ko se v Parizu rešujejo baš najvažnejša vprašanja, tičočja se naših interesov napram dose-danjam sovražnikom in drugim sosedom; v dobi, ko se je že z vsa silo pričel boj za nadvlado na velikem svetovnem gospodarskem trgu. V vseh teh vprašanjih bi bili brez zaščite in našim zunanjim, kakor tudi našemu največjemu notranjemu sovražniku, to je velikemu delu parlamenta bi se v teh usodepolnih časih brezdvomno posrečilo uničiti državo, da ni bilo našega kralja oziroma regenta in njegove vojske.

Po vsem tem, kar smo doživeli doslej, je upravičeno misliti, da bi v slučaju republike strastni strankarski boji potegnili v svoj vrtnec tudi predsednika republike, ki bi bil gotovo zastopnik izrazite strankarske skupine. A to bi imelo svoj uničujoči vpliv tudi na vojsko. Ali vzemimo slučaj, da bi se predsednik republike znal vzdrževati nad strankarskimi boji — kar po dosedanjih opazovanjih vspriči silnih strasti, ki so v naših strankarskih borbah še običajne, nikakor ni verjetno —, tudi v tem slučaju je gotovo, da naša vojska vsled spremembe državne oblike ne bi več bila to, kar je bila in je še danes pod kraljevim vodstvom. Ozreti se treba le na republikanske revolucije v Rusiji, v Nemčiji, v publike. Kakor se je porušila monarhija, tako se je porušila tudi monarhu vdana vojna organizacija in treba bo mnogo, mnogo časa, da se konsolidira republika in za tem, da se konsolidira tudi vojska. Ravno isti proces bi se vršil, če je prirodni, tudi pri nas.

Naš regent-prestolonaslednik, ki je po kraljevi in narodovi volji danes naš faktični vladar, je v tej dobi, ko je narodno predstavništvo tako temeljito dokazalo svojo nesposobnost, edini zaščitnik državnih in narodnih koristi. Pred vsem se z občudovanja vredno doslednostjo vzdržuje izven strankarskih bojev in vrši strogo po ustavi le svoja vladarska prava in dolžnosti, razun tega polaga največjo važnost na popolno intaktnost in pripravljenost vojske. In istina je, da je vojska danes v naši državi edina naprava, ki funkcionira brez napake. Naši največji narodni interesi zahtevajo iako vojsko in vsled tega moramo biti iz srca hvaležni vladarju in vsem ostalim činiteljem, ki so nam ohranili vsaj to napravo v polnem redu. Očitka, da se zavzemam za militarizem, se pri tem prav nič ne bojim. Povsod, kjerkoli so prišli na vladno socijalisti in bolševiki, se je najpoprej pričel obnavljati militarizem. Doba, ko bo militarizem odveč, še ni prišla; najmanjše za nas Jugoslovane.

Passivnost narodnega predstavništva in njegove vlade vsebuje končno neko drugo veliko nevarnost in sicer to, da bi se pričel v državi razvoj v smeri k absolutizmu. Seveda ako parlament trajno ne bo mogel priti do dela, potem je absolutizem v tej ali drugi obliki neizogiben in v resnici se je

zadnje dneve že dosti govorilo o uradniškem ministertvu pod predsedstvom nekega generala. Sedanjí vladar si absolutizma nikakor ne želi. Prisiliti pa ga morejo k temu le oni, ki so pozvani zastopati neabsolutistično smer. To so naši poslanci in ti činitelji so danes na najboljšem potu, da absolutizem izsilijo. Vladarjeva krivda to ne bo

Resnica glede izvoznice in drugo.

Z ozirom na očitke, ki so se izrekli zoper ministertvo trgovine zaradi korupcije pri izvozu živil, se je vršila dne 9. tm. v Ljubljani seja dež. vlade, na katero je poslalo ministertvo trgovine svojega zastopnika dr. Olipa in h kateri so bili povabljeni tudi zastopniki akcijskega komiteja socijalne zveze, med njimi g. Deržič. **Dognalo se je soglasno, da so izvoznice, ki so bile doslej izdane, popolnoma korektno izdane in da so vsa predbacivanja, ki so se napravila pretečeno nedeljo na shodu v Unionu, neopravičena.** Zastopnik železničarjev gosp. Deržič, ki je imel na sestanku v Unionu znani govor, v katerem je napadel vladu radi izvoznice, je priznal, da so bila vsa predbacivanja neutemeljena in je vlada popolnoma korektno nastopala. Tudi glede izvoza jajc v Italijo se je dognalo, da je bil ta izvoz neobhodno potreben, ker poverjeništvu za socijalno skrb ni imelo italijanskih lir, s katerimi bi plačalo manufakturno blago. Glede izvoza v Italijo se je nadalje ugotovilo, da je izvoz potreben, v kolikor dobimo za živila manufakturno blago. Predsednik dež. vlade dr. Brejc je konstatiral, da je bilo delovanje poverjeništvu za socijalno skrb glede oblačilne akcije, to je glede nabave manufakturnega blaga iz Italije proti izvozu živil in lesa jako umestno in izrazila se je želja, da bi poverjeništvu v tem smislu nadaljevalo. Ugotovilo se je tudi, da je edino plačilno sredstvo napram inozemstvu blago, katerega imamo mi v izobilju, predvsem les in živila, in da je treba podpirati tak izvoz, ako dobimo v kompenzacijo manufakturno blago in druge industrijske izdelke, ki jih nujno rabimo. Glede preskrbe Slovenije z živilo so se napravili razni ukrepi, med njimi tudi to, da bodo vsi poklicani organi poskrbeli, da nabavijo dovolj živeža za domačo potrebo in še le potem, ko bo to izvršeno, se bo začelo z izvozom. Obširni vladni komunike sledi.

POLITIČNE VESTI.

Dogodki v Beogradu. 8. okt.: Opozicijski blok je odklonil sodelovanje v vladi, katero bi sestavil dr. Pavlovič. — Skoro gotovo je, da se dr. Pavlovič ne bo posrečila sestava vlade in da bo zopet moral vrniti regentu mandat, ker tudi pogajanja z zmernejšimi krogi radikalne stranke niso vedla do uspeha. — Čuje se, da bo regent, če se mu ne posreči sprava radikalcev z demokrati, poklical na krmilo uradniško vladu. — Včeraj popoldne je obiskal regent dr. Trumbića in ga vnovič naprosil, naj poskusi sestaviti koncentracijsko vladu.

Kriza v Beogradu traja še vedno. Dne 9. tm. je dobil dr. Pavlovič odgovor opozicijskih strank, da ne stopijo v njegov kabinet. Kot novi kandidat za mesto min. predsednika se je pojavil predsednik kasacijskega sodišča Mihajlo Jovanović. — Za razpletljaj krize ste glasom poročila iz Beograda dve možnosti: ali nevtralna vlada z uradniki kot ministri ali pa kombinacija s širšo koalicijo.

Tričkovski priznava. Ko je izšel nedavno uradni komuniké o Tričkovčevi ponesrečeni misiji, so radikalni in klerikalni listi pisali, da ni resničen. Sedaj pa objavlja Tričkovski sam izjavo, ki potrjuje resničnost navedenega komunikéja, posebno glede tega, da je hotel Tričkovski omogočiti radikalcem, klerikalcem in starčevicancem, da bi oni izvedli volitve — na svoj način.

Klerikalci pridejo hujskat v domovino. Dne 8. tm. poroča »Slovenec« iz Beograda, da je večina članov Jugoslovanskega kluba odpotovala v domovino, da poroča o položaju in »razkrinka intrige in laži demokratov«. V Beogradu ostane le četvorica članov kluba. Kakšno bo poročanje klerikalnih politikov pred nedavnimi ovčicami, že vnaprej vemo.

Izjava dr. Korošca. V Zagrebu je imela 9. tm. Hrvatska pučka stranka

(dr. Koroščeva) sejo, katere se je udeležil tudi dr. Korošec, ki je ob tej priliki izjavil, da njegovega in njegovih tovarišev odhoda iz Beograda ni smatrati kot demonstracijo proti Nar. predstavništvu ali proti državi. Klub ne misli na eksodus.

Iz Narodnega kluba je izstopil poslanec dr. Peter Majer, ker se ne strinja več s protidržavno politiko kluba. Pristopil je demokratski zajednici.

Goriški Slovci so pričeli izdati nov list »Goriška Straza«.

Velike vojaške transporte vozijo Italijani proti Reki. Minuli ponedeljek je slovtja vojaštvo vseh vrst. Preko St. Petra na Krasu se je peljal vlak topništva.

Spopadi med Italijani in Jugoslovani? Švicarski listi javljajo, da se vrše neprestani boji na dalmatinski obali med italijanskimi in jugoslovanskimi četami.

D' Annunzijevo polomija na Reki. Blokada Reke na eni strani po italijanski vladi, na drugi strani po Jugoslovanih ima za posledico, da pomanjkanje na Reki z vsakim dnem narašča in s tem tudi draginja. Prebivalstvo je sito d' Annunzijeve komedije, vse toži zaradi zastoja prometa in obrata.

Reško vprašanje se glasom poročila »Italie« bliža rešitvi, ker bodo baje Badogliove čete zamenjale d' Annunzijeve prostovoljce in bo Badoglio v sporazumu s pariško konferenco zasedel Reko.

Amerika in Reka. Ameriški senat se je postavil na stališče, da Amerika odkloni posredovanje v reškem vprašanju.

Italijanske skrbi v Albaniji postajajo vedno večje. Cela Albanija je mobilizirana proti Italijanom, katere so Arnavti vrgli do morske obali. Vesti italijanskih listov, da so vstajo organizirali Jugoslovani, so smešna tolažba.

Na Čehoslovaškem so pričeli z demobilizacijo. Letnike 1871 do 1891 odpuščajo.

Mirovna pogodba z Ogrsko je izdelana in bo izročena ogrskim delegatom pred koncem oktobra. Nova Ogrska bo imela na zemljevidu obliko štirikota in bo obsegala 140.000 km². Štela bo 7 milijonov prebivalcev.

Volitve v Italiji so razburkale zopet ljudske strasti. Volilni boj je izvanredno hud in je že prišlo mnogokje do osebnih spopadov med strankami. Dve struji si ostro stojite nasproti: nacionalistična, ki gre v volilni boj pod parolo: »Reka ali smrt!« ter socijalno-revolucionarna. Vse to, kar se zdaj v Italiji godi, ni več politika bleja, ampak priprava za veliko notranjo borbo. Za nas je to zelo važno in ne moremo ostati hladni opazovalci.

Na Francoskem bo spomladaj 1920 volitev novega predsednika republike.

Porazi ruskih bolševikov. — Poljaki osvojili Dvinsk, Kolčak se bliža Tobolu, Denjikin Moskvi. — Bolševiki bi radi mir in se odrekajo komunizmu. — Vlada Ljenina in Trockega je resno ogrožena. Zadnje tedne se bolševiške čete neprestano umikajo, ker ne morejo odbijati hudih navalov od vseh strani. Vedno bolj se oži obroč okoli bolševiške Rusije, ki ga zadržujejo Kolčak, Denjikin, Rūmunska, Poljska, Estonka in Finska. Poljske čete so zavzele Dvinsk, na severozapadu pa se je pričela generalna ofenziva proti Pskovu. Bolševiki se obupno branijo. Kolčakove čete preganjajo sovražnika proti Tobolu, od katerega so bili 5. tm. le še 20 vrst. Za bolševiško fronto severno od Černogova operira del Denjikinove konjenice, ki uničuje zveze bolševikov z Moskvo. General Rozdjan-ko je izdal dnevno povelje, v katerem pravi, da je dobil velike množine živil in municije iz Amerike in Angleške. Pričakuje, da bo čim prej osvobojen Petrograd in Carskoje selo. Predstoji splošna ofenziva. General Balajkovič je prebil bolševiške linije na severozapadni fronti. Angleški list »Times« javlja: Če Kolčak vzdrži še mesec dni, bo Denjikin še pred zimo v Moskvi. Centrum Denjikinove armade je severno od Kurska takko napredoval, da je oddaljen od Moskve kóraj še 300 km. — Ljudski komisar za zunanje zadeve Čičetin je potom radio-telegrama razposlal sledečo izjavo: »Kar se tiče mira, so naše razmere iste kakor ob prihodu Bullitove misije. Pripravljeni smo skleniti mir kadarkoli, če se takoj ustavijo vojne operacije na ozemlju bivšega ruskega carstva in če zavezniki dvignejo blokado. Nikomur nišno vsiljevali komunizma in ga nočemo nikomur vsiljevati. Z blokado se nam dela velika kavgica.«

V Združenih državah je posle predsednika Wilsona za čas njegove boleznj prevzel državni tajnik Lansing.

Sokolstvo.

Slovenjgraški Sokol. Ustanovni občni zbor vrši se 13. t. m. ob 20. uri v telovadnici mestne šole. Pričakuje se, da se vsi bivši Sokoli in prijatelji sokolstva zanesljivo zborovanevaleže.

Laško. Dne 7. t. m. vršil se je ustanovni občni zbor Sokola v Laškem. Zbor je bil številno obiskan in se ga je udeležil tudi župni starosta br. Smertnik, ki nam je z vnetimi besedami govoril o Sokolu, njegovih zvišenih nalogah in ciljih. Njegovo, če tudi kratko predavanje je imelo popoln uspeh in zbor nam bo ostal v neizbrisnem spominu. Razen br. Smertnika oglašali so se k besedi tudi br. Elsbacher, dr. Roš in Ušlaker. Pristopilo je ta večer nad 40 članov, med njimi 8 ustanovnikov (br. Komes, Dergan, Drobnič, Aneta in Konrad Elsbacher, Brinšek, Henke in Zupanc), ki so vplačali vsak po K 200. Razen tega je daroval br. Smertnik 50 kron za zgradbo Sokolskega doma. V odbor so voljeni: starosta dr. Roš; podstar. Brinšek, načelnik Furlan, odborniki: Žinitsek, Pleskovič, Kieslinger, Zupanc, Drobnič, Lončar, namestnika: Kapun in Dergan, preglednika: Šprah in Četina. Bodi blagoslovljeno tvoje delo, Sokol mladi!

Sokol v Radečah pri Zidanem mostu otvori javno ljudsko knjižnico. Prijatelji sokolstva so prošeni za prispevke v knjigah.

Iz jugoslov. dem. stranke.

Velika ljudska shoda prirede poslanci Demokratske zajednice v nedeljo dop. v Mariboru in pop. v Ptuj. Govore poslanci vseh treh delov našega naroda. Pozivljamo somišljenike, da se shodov udeležijo.

K našemu programu. Pod tem naslovom je izšla knjižica, ki vsebuje poročilo o glavnem zboru JDS dne 5. in 6. julija t. l. v Ljubljani ter vsa poročila na zboru o vseh aktualnih političnih in drugih vprašanjih. Našim političnim delavcem bo knjižica dobro služila kot nekaj Vademecum. Zato jo toplo priporočamo. Stane 3 K in se naroča pri tajništvu JDS v Ljubljani (Narodni Dom). Nekaj izvodov se je dobi tudi pri tajništvu naše krajevene organizacije v Celju (tajnik Spindler).

Zgornja Poljskava. Jugoslovanska demokratska stranka priredi prihodnjo nedeljo dne 19. tm. po pozni maši velik politični shod, na katerem govorijo gg. dr. Koderman iz Maribora ter dr. Kukovec in dr. Pučnik iz Slov. Bistrice. Shod bo zelo zanimiv in je torej pričakovati tudi iz sosednih občin velike udeležbe.

IZ KOROTANA.

Veliki ljudski shod pri Sv. Križu nad Dravogradom v nedeljo, dne 5. okt. t. l. se je prav sijajno obnesel. Več nego tisoče ljudstva se je zbralo iz tužnega Korotana in obmejnega Štajerskega na krasnem sv. križkem hribu ter poslušalo zanimanjem in veseljem izborne govore gg. govornikov, krasno petje vrlih mariborskih pevcev in godbo g. Maistra. Narod je vztrajal do poznega večera na mestu ter dajal z glasnim odobravanjem duška svojemu veselju in navdušenju. — Taki shodi in še podrobno intenzivno delo daje nam upanje, da rešimo tužni slovenski Korotan večnega narodnega pogina.

Ravnatelj gimnazije in učiteljska v Velikovemcu je bil brez razpisa imenovan profesor dr. Fr. Kotnik, zvest pristaja dr. Korošca in Verstovška. Koroška »Bauernzeitung« piše, da je bil navedeni nadporočnik pri bivšem koroškem pešpolku št. 7. Ko je nedavno nastopil na shodu v Dječah, so se kmečki fantje čudili, da sploh zna slovensko ker pri vojaki ni maral slišati slovenske besede. — Upamo, da bo dr. Kotnik to obrekovanje nemškega lista primerno zavrnil.

Nezadostno zastražena je naša demokracijska črta pri Celovcu. Tako se zgodi, da nemški agitatorji in vohuni prihajajo čez mejo brez izkazil in hujskajo prebivalstvo proti našim oblastim. Njihovo zbirališče je Svetnavas.

MARIBORSKE NOVICE

Mariborska eskomptna banka je razvila v zadnjem času živahno delovanje. V najkrajšem času bode zvišala svoj akcijski kapital za nekoliko milijonov,

ker se je promet že sedaj toliko pomnožil, da se čuti nujna potreba zvišanja in to tembolj, ker se je upravni svet odločil, da ustanovi v osvobojenih krajih svoje podružnice. 1. tm. se je otvorila podružnica za Prekmurje v Murški Soboti, katera že redno posluje, na kar opozarjamo posebno gg. trgovce, kateri so v trgovski zvezi s Prekmurjem. Ker je mariborska eskomptna banka naš domači zavod, istega vsen toplo priporočamo.

Vladni komisar dr. Pfeifer v Mariboru toži klerikalni list »Male novice«, ki ga je na nesramen način blatil in žalil. Klerikalni tatje časti bodo torej imeli priliko, pred sodiščem dokazati svoje laži.

Imenovanja na mariborski kaznilnici. Za upravitelja je imenovan Anton Straka (doslej v Celju), za zadržnika dr. Fr. Jankovič, za učitelje Ignac Bajt in Miško Cizelj; pri jetnišnici je imenovan za upravitelja Anton Hohnjec.

Morilki — na smrt obsojeni. Poročali smo svoj čas o Heleni in Jožeti Luci iz Godeninec pri Središču, ki sta 28. dec. 1918 umorili moža oziroma očeta in ga nato, da bi zabrisali sled umora, obesili na vrh v skednju. Dne 8. tm. ste bili pred mariborsko poroto obsojeni v smrt na vešalih.

Nemško učiteljsko društvo v Mariboru se je razdružilo, ker mu je zmanjkalo članov.

Za 50.000 K tobaka je hotel iz Jugoslavije v Avstrijo vtihotapiti trgovec Engil Blis iz Nemške Penešave, ki se je potnih listin pritepel v Jugoslavijo. Mož so zadržali.

Doprni kip regenta Aleksandra je izdelal za zborovalnico v mariborski mestni hiši kipar Janko Beres v Mariboru.

Tihtotapstvo v velikem obsegu je prišla na sled policija v Mariboru. Izstedi so celo vrsto oseb, ki so tihtotapile v Avstrijo. Več jih je že pod ključem, proti drugim se vodi preiskava. Prizadeti so posebno razni trgovci in lastniki raznih trgovskih agentur.

Slovensko gledališče v Mariboru. V soboto se ponovi prvič »Heyermannsova« Amnestija in Čehova »Medved«, na abon. A/3. Obe igri ste dosegli pri predstavi popoln uspeh; opozarjajo se toraj vsi na ta izredni literarni večer, posebno prijatelji resnične umetnosti, da pohite v čim največjem številu v Talijin hram. — 5 kaznjencev v »Amnestiji«, različnih po značaju in čustvovanju poda mojstersko zopet ravnatelj Hinko Nučič. V burki »Medved«, nastopijo v glavnih vlogah Berta Bakšekova, Valo Bratina in Pavel Rasberger. V nedeljo se igra ob znižanih cenah, kot prva ljudska predstava, namenjena najširšim slojem, narodna drama »Tugomer«, na kar se vsi zainteresenti opozarjajo. U. P.

CELJSKE NOVICE.

Protestni shod proti draginji in korupciji minoli četrtek v Narodnem domu se je izvršil ob veliki udeležbi prizadetih krogov. V imenu akcijskega odbora, ki je ustanovljen iz raznih narodnih strokovnih delavskih organizacij, sta poročala gg. Korošec in Brandner. Pojasnila sta vzroke draginje, v prvi vrsti verižništvo in oderuštvo kot izrastke svobodne trgovine, kateri izrastki se s strani oblasti s pasivnostjo podpirajo. G. Korošec je stavil rezolucije, katere so bile sprejete na velikem tozadevnem shodu v Unionu v Ljubljani. V rezolucijah se izreka protest proti korupciji in navijanju cen s strani vojnih dobičkarjev in prekupčevalcev; se zahteva konfiskacija nakupljenega krompirja in kaznovanje z zaporom vseh, ki so v samopašne namene povišali cene, ter izgon tujih spekulantov; se zahteva preključitev vseh po 2. sept. izdanih živilskih izvoznih iz Slovenije, se zahteva, da ves izvoz in uvoz vzame v roko država s sodelovanjem akcijskega odbora na podlagi nove pogodbe z Avstrijo; se zahteva eruiranje in zaplenba vseh skritih zalog moke; za živila, ki so v Sloveniji odveč, naj se kot kompenzacija preskrbi usnje in obleka; se zahteva znižanje cenam vseh življenjskih potrebščin s sodelovanjem akcijskega odbora. V debato je med drugimi posegel tudi poslanec dr. V. Kukovec, ki je izrazil svojo popolno solidarnost z započeto akcijo, ni pa mogel deliti mnenja poročevalcev glede delovanja v Nar. predstavništvu in glede vzrokov krize v Beogradu. Rezolucije so bile soglasno sprejete in je tako

tudi Celje izreklo svojo popolno solidarnost v boju proti vsem onim, ki izkoriščajo kot verižniki in navijalci cen trenutni položaj v svoje samogolne namene in ki hočejo iz ljudske bede kovati kapital, da si nakupičijo še več mamona, katerega so njihove blagajne že itak prepolne.

Ali v slovenski ali nemški razred? Nekateri starši iz Celja, ki še ne morejo pozabiti, da so bili — dasi rojeni Slovenci — pod staro Avstrijo nemškutarji, so hoteli svoje otroke vpisati v nemške razrede mestne ljudske šole. Ker pa je komisija pri vpisovanju njihovo željo odklonila, so nekateri napravili proti temu priziv na mestni šolski svet in to večinoma taki, ki komaj za silo nemščino lomijo, pa vseeno po sili hočejo iz svojih otrok napraviti — Nemce. Mislimo, da bo mestni šolski svet v pravem razumevanju stvari vedel storiti, kar je v interesu otrok, če so stariši zaslepljeni, storiti dolžan. Če stariši sami nečijo uvideti potrebe, da se njihovi otroci vzgoje v jeziku, ki je danes državni jezik in katerega potreba se bo tekom kratkega časa z naravnim razvojem uveljavila v vsem našem javnem in posebno trgovskem življenju, mora to potrebo uvideti mestni šolski svet. To je naše mnenje.

Šola Glasbene Matice v Celju. Novi učenci in učenke se sprejemajo 15. vsakega meseca. Ker ima Glasbena Matica upanje, da dobi še novo izvrstno učno moč, se vpisujejo še učenci in učenke za solopetje, gosli in glasovir. Vpisnina (enkratna) znaša 5 K, šolnina (ki se plača 15. vsakega meseca vnaprej) 20 K za nižjo, 25 K za srednjo in 30 K za višjo stopnjo. Starost za sprejem v zborovo šolo je v splošnem 7. za instrumentalne razrede 8. in za razrede za solopetje dovršeno 16. leto.

Brivci. Pišejo nam: Brivci so dobili že dne 16. julija 1919 z naredbo št. 604 izvršten »Pravilnik o brivnicah« z nič manj kot 20 paragrafi. Zadnji § 20 določa tudi, da mora biti ta Pravilnik natisnjen in v vsakem obratu nabit na vidnem kraju. Kdor pa se pregreši zoper katerokoli določbo tega pravilnika se kaznuje po členu 33 sanitetnega zakona z zaporom do 30 dni, oziroma z denarno kaznijo do 150 dinarjev. Razmere po celjskih brivnicah pa so danes še ravno take, kot so bile pred izdajo Pravilnika, ki še ni v nobeni brivnici nabit in ga najbrž še nobeden brivec niti prebral ni. In nadzorovalna oblast?

Demokratičen uradnik. Prejeli smo: Bil sem po kosilu na celjskem kolodvoru v znanj gnceči in čakal na koncu procesije blizu vežnih vrat na vozni listek. Ljubljanski vlak bi imel vsak čas oditi. Tedaj je prihitel iz pisarne uradnik in rekel, naj gredo tisti naprej, ki se odpeljejo s prvim vlakom. Priletni kmet pa se radi gnceče ni mogel preriti do blagajne in tu ga je uradnik vzel pod pazduho in ga po stranskem vhodu odpeljal v blagajno. Redek, a tem bolj hvalevreden čin.

S kolodvora. Uradnik: Kam se peljate? Potnik: v Marpuk! Uradnik: kam? Potnik: v Marpuk! Uradnik: ne razumeni, kam? Potnik: a—a, v Maribor! Vidite, prej pa v Maribor niso razumeli. Uradnik: naprej! Drugi potnik je lepo izrekel: v Maribor.

Dijaška kuhinja v Celju ima svoj redni občni zbor v torek dne 14. tm. ob 18. uri v posojilniški posvetovalnici s sledečim dnevnim redom: 1) Čitanje zapisnika, 2) poročilo posameznih funkcijonarjev in preglednikov, 3) slučajnosti.

Zahvala. Zabavni večer, kateri je priredila zveza trgov. nastavljenec v Celju s sodelovanjem gosp. Čonča, glasbenega ravnatelja g. Stolza in gospe Kokotove, je v polnem obsegu uspel. Zahvaljujemo se tem potom vsem obiskovalcem večera, dalje pa gospodom trgovcem iz Celja, posebno gg. Pertinacu in Kosu, ter g. Rainerju iz Ljubljane, kateri so nas obdarovali s posebnimi prispevki. Zneske, kateri se bodo razdelili med posamezne trg. nastavljenec-invalida, objavimo prihodnjič. Odbor veselicega odseka.

Organizacija vojnih invalidov za Slovenijo priredi v nedeljo dne 19. okt. 1919 v dvorani Narodnega doma v Celju občni zbor z dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Razvitje programa org. 3. Volitev novega odbora za podružnico Celje. 4. Raznosterosti. Začetek je točno ob 8. uri dop.

Vstop je dovoljen samo s pristopnico. Invalidi, gre se za Vašo bodočnost in Vaše interese, zato Vas vabimo, da se zbora vsi udeležite. Začasni odbor.

Čudni pojmi! V Celju ima lesno trgovino neki Lindauer. Ko je te dni prišel k njemu nov delavec, je bilo prvo vprašanje mladega L.: »Kann er vohl deutsch?« (ali pač zna nemško?) Temu možakarju, ki si dela premoženje iz naših grošev in v naši državi, je torej pri delavcu prvo, če zna nemščino tolči!

O našem domačem pešpolku, ki je na Koroškem, se čujejo samo laskavi glasovi. V polku vlada najlepša disciplina. O kakšnem — tudi najmanjšem ropu — ni bilo slišati že najmanj dva meseca. Tudi slučajni opijanja so skoro popolnoma ponehali. Poveljnik polka, polkovnik Kvaternik, se izraža o njem nad vse pohvalno. Veselo je slišati takšne glasove o naših vrlih fantih!

Na mnoga tozadevna vprašanja odgovorjamo, da je mlin, v katerem se je našlo 12 vagonov skrite moke, bil mlin g. P. Majdiča na Sp. Hudinji pri Celju.

Preskrba dijakov iz zasedenega ozemlja. Po sporočilu Pisarne za zasedeno ozemlje pride tudi v Celje precejšnje število dijakov neodrešencev, ki želijo nadaljevati svoje študije v materinščini. Da jih bomo mogli preskrbeti, naj vsakdo, ki mu je količkar mogoče sprejeti enega ali več teh preganjancev na stanovanje ali na hrano brezplačno, proti zmernemu plačilu ali proti popolni odškodnini, naznani to ravnateljstvu Mestne trgovske šole.

Anonimnim ovaduhom. Prejeli smo: Pri pristojnem uradu se je vložila anonimna ovadba, da se na Kralja Petra cesti ponoči v gostilnah pijačuje čez policijsko uro, s vprašanjem: »kje je Vučko?« Na to treba izjaviti, da gostilne na Kralja Petra cesti ne spadajo v delokrog Vučka in da je pri gostilnah na Mariborski cesti — Gaberje po policijski uri popolni red, gostilne se zaprejo ob določeni uri vse, ki nimajo posebnega dovoljenja čez policijsko uro od okrajnega glavarstva in občine okolice Celje. Pisatelj se vabi, da se v zadevi prepriča in da pride tudi s svojim imenom na svetlo, ako je poštenjak.

„Klub napr. slov. akad. v Celju“ ustanovi ob priliki velikega ljudskega tabora v Labodu dne 12. t. m. svojo prvo ljudsko knjižnico na Koroškem.

Imenovan je za upravitelja jetnišnice v Celju Ivan Možina.

Lastnik hotela Balkan nas prosi z ozirom na razne govorce ugotoviti, da njegov hotel ni zaprt. Več gl. oglaš!

Najdene stvari: 1 kovček, 1 nahrbtnik, 1 denarnica z vsebino, 1 robec. Leže na mestnem magistratu.

DNEVNE NOVICE.

Omladini u Jugoslaviji! Sve je teže i teže izvođenje potpunog jedinstva Omladine, zato što se pojavljuje izvesan deo destruktivnih elemenata, koji hoće da sruše krvlju stečenu slobodu i Pravo našeg Naroda. Mi to ne smemo dozvoliti, tome se mora stati na put. Udružimo zajedničke snage, vaspitajmo sebe fizički, umno i moralno i onda, kada budemo završili svoje školovanje i budemo sposobni za samostalan život, onda ćemo rasuditi stanje, u kome se nalazimo, i opredelimo se. Dotle budimo svesni, da treba dobro da se za život spremimo i tek dobro spremni i vaspitani da preduzmemo upravu u svoje ruke, a ne da budemo nespremni kao dosadanje generacije. U to ime osnovan je već 1914 godine Jugoslovanski Omladinski klub, danas zajednica, proširena i u kojoj su centralizovana sva udruženja viteštva, sporta, literarno naučna društva, savez trezvene mladeži, savez malih četnika: planinki, akademije (studentski klubovi) itd. i koji poziva i Vas, da pristupite organizaciji svesrdno. Danas imamo 4193 člana i kada ste član kluba, član ste svih organizacija omladinskih! Uprava.

Ali odvetništvo ali kramarstvo ali oboje? V »Neue Freie Presse«, znamenitofuršeskom listu, sem čital 18. sept. 1919 inserat, v katerem se nek mariborski jugoslovanski odvetnik priporoča kot posredovalec in zastopnik v trgovskih zadevah z Jugoslavijo in pravi, da »ima najbolje zveze vsake vrste«. Tako je torej zagrabila profitorska strast tudi odvetnike in sicer v časih, ko pre-

klinja vsak pošten Jugoslovjan naše gospodarske odnose napram Avstriji, ki nam ugrablja vsled brezvestnosti naših izkoriščevalcev in krvosesov zlasti naša najpotrebnejše živila. Ali je ta način trgovanja sploh združljiv z odvetniškim poklicem? — Zanimivo bi pa bilo tudi vedeti, kako daleč segajo take in enake najboljše zveze vsake vrste? Menda vendar ne celo do vladnih krogov, kjer se dobe izvoznice?!

Služba okrožnega zdravnika je razpisana v Sevnici.

Trgovska akademija v Splitu se je 6. tm. slovesno otvorila.

Pogodbo z Avstrijo nameravajo glasom zadnjih poročil iz Beograda razveljaviti. Kakšni so pravi razlogi, ni znano. Vesti, da zaradi tega, ker baje Avstrija ni pravočasno položila v pogodbi predvidenih milijonov, ne bodo odgovarjale dejstvom. Tudi ne dejstvo, da so razni špekulanti pogodbo izrabili, zaloge živil poskrili in tako povzročili trenutno pomanjkanje ter nedogledno visoke cene, n. pr. pri krompirju. Eno pa je gotovo: vse te špekulante treba občutno kaznovati s tem, da se jim zaseže vse nakupičene zaloge in se jih proda v naši državi po primernih cenah, da si bodo v bodoče premislili, izrabljati pogodbe naše države z inozemstvom na splošno škodo prebivalstva.

Pričetek pouka na obrtnih nadaljevalnih šolah. Vse one obrtne nadaljevalne šole, kojih šolski odbori so v smislu okrožnice podpisane poverjeništvu z dne 3. jun. 1919 štev. 2672 vposlali pravomočne izjave občin o pokritju $\frac{1}{3}$ stroškov in morebitnega primanjkljaja, se pooblašajo, da takoj prično s poukom. Prva polovica dvetretinskega državnega prispevka se bode šolskim odborom nakazala takoj, ko bodo prijavili pričetek šole in bode po pristojnem nadzorniku ugotovljen proračun; druga polovica se izplača meseca februarja 1920. Poverjenik za uk in bogočastje: Dr. Karol Verstovšek, s. r.

Ravnateljska služba je razpisana na meščanski šoli v Ljutomeru.

Iz davčne službe. Višji davčni upravitelj Jakob Tobias v Kozjem je premeščen v Ptuj, davčni upravitelj Anton Dobravec v Rogatcu v Kozje, davčni pripravnik Božidar Levstek v Ptuj v Velikovec; vpokojen je davčni izterjevalec Ignac Pukl v Konjicah.

50-letnica smrti pesnika Simona Jenka dne 18. tm. se bo na vseh javnih in zasebnih srednjih, meščanskih in ljudskih šolah slavila s primernimi šolskimi slavnostmi. Simon Jenko je pesnik naše himne »Naprej zastava Slave!«

Za invalida Al. Zagaria je vposlata ga. Fina dr. Kotnikova 6 P.

Skrite zaloge moke išče posebna komisija tudi po Ljubljani. Uspeh še ni znan.

Vinski davek. Kakor smo poročali, je finančna uprava odredila zopetno pobiranje davka na vino na Štajerskem. — Ker druge slovenske pokrajine tega davka ne poznajo in pomeni ta davek neprimerno višjo obremenitev davkoplačevalcev na Štajerskem, se je obrnil poslanec dr. V. Kukovec na finančno upravo s posebno spomenico, naj se ta davek ukine. Upati je uspeha.

Vsi častniki in častniški aspiranti (enoletni prostovoljci) — invalidi, ki bivajo v območju Slovenije, so naprošeni, da v lastnem interesu sporoče nemogočnost svoj natančen naslov, čin in pridelitev v armadi ter stopnjo in način invalidnosti na naslov: Iv. Marinko, Ljubljana, Sv. Florijana ul. 1.

Iz Slovenije se ne bo izvažal krompir! Minister za trgovino dr. Kramer je odobril predlog ljubljanske podružnice Centralne uprave, s katerim se začasno odklanja vsako sodelovanje Slovenije pri kompenzacijskem izvozu krompirja v Avstrijo in s katerim se do nadaljine odredbe prepoveduje vsako nakladanje krompirja za inozemstvo sploh. Za vsa živila, ki se nakladajo za inozemstvo, pa se razven drugih dovoljenj zahteva še posebno dovoljenje okr. glavarstva.

Mezdno gibanje se je zopet pričelo med tiskarskim in knjigoveškim delavstvom na Slovenskem. V torek so izročili spomenico podjetjem, v kateri zahtevajo z ozirom na zvišano draginjo zvišanje plač. Odgovor zahtevajo do sobote.

»Straža« laže in krade in še intrigirala bi rada, če bi znala. Na naš javen očitke, da je ukradla zasebno pismo v zadevi ženskega učiteljskega v Mariboru, je zopet 14 dni molčala, dokler ni prišla neprimerno

tna uradna preiskava poštnega urada. Šele sedaj izjavlja urednik, da ni dobil v roke onega pisma, ampak ima tozadevna poročila iz krogov zaupnikov JDS iz Celja. Brihtni so pa gospodje v Cirilovi tiskarni, samo da je pustni torek še precej daleč. Pribijamo torej, da se je urednik »Straže«, ki je duhovnik, v tem zagal. Če hoče g. urednik krščanskega lista še vnaprej priobčevati tuja zasebna pisma, naj ne priobčuje iz njih tudi tekih malenkostnih podrobnosti, ko je to storil v tem slučaju, o katerem bo imel mogoče še priliko bližje govoriti. Moti se namreč, če misli, da je še v Šušteršičevi »Katoliški«.

17. septembra je minilo 7 let, odkar je takratni srbski kralj Peter odredil mobilizacijo za balkansko vojno. 7 let je torej preteklo, odkar je pričela Srbija borbo za osvobojenje našega naroda, katere borba traja še danes.

Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani je odredila, da se ima pri tukajšnji komandi (Celje, vojašnica kralja Petra — preje grajska vojašnica) takoj vse ono moštvo letnikov 1896, 1897, in 1898 v svrhu zdravniške preiskave javiti, katero je bilo med vojno pri prebiranju oziroma naboru za vojaško službo sposobno spoznano, katero pa sedaj vsled oprostitve itd. pri vojaštvu sploh še ni služilo ali pa je služilo manj kot 18 mesecev. Povečini pride v poštev tako moštvo takoj, najpozneje pa do 15. okt. kih, rudokopih, pošti itd. zaposleno. Z ozirom na to odredbo se ima tozadevno moštvo takoj, najpozneje pa do 15. škt. 1919 temu povelju pokoriti. Po zdravniški preiskavi se bo moštvo takoj za nedoločen čas odpustilo. Konečno se še opozarja, da se ima pri tej komandi samo tisto moštvo javiti, katero je v političnih okrajih Celje, Celje mesto, Brežice in Konjice domovinsko pristojno.

Časnikarska razstava. Priprave za časnikarsko razstavo, ki se priredi v Zagrebu povodom prvega jugoslovanskega časnikarskega kongresa, so v polnem teku. Poleg izkaza celokupnega točasnega jugoslovanskega časopisja bo nudila ta razstava tudi jasno sliko propagandističnega delovanja med vojno v inozemstvu. Dosedaj je zbran že velik del gradiva, ki se nanaša na to delovanje. Precej gradiva bo prišlo tudi te dni iz Beograda. Razstavljeni bodo med drugim gotovi dokumenti, ki so dosedaj širši javnosti še popolnoma neznani. Vsakdo, ki ima kako knjigo, brošuro, fotografijo itd., tičečo se časnikarstva, se naproša, da jih odstopi za čas razstave Hrvatskemu novinarskemu društvu v Zagrebu.

Kedaj se zdromite? Kedaj pride v vaša srca zopet žarek idealnega rodoljublja? Mnogo narodnih požrtvovalnih delavcev, prijateljev Ciril Metodove družbe je v vojni prekinilo svoje rodoljubno delovanje, mnogo jih je, ki so si pridobili v dobi materializma ogromne svote. Kje ste vsi vi, ki vam je usoda naklonila bogastvo? zakaj se ne spomnite v dobi sreče svojega naroda, ki je v potrebi, ki zdihuje po pomoči? Darujte vsi, ki imate nakopičene tisočake, vsaj 1% od svojega bogastva »Družbi Sv. Cirila in Metoda« — domu na altar. Oj kako plodonosno bi bilo to naloženo za blagor onih bratov, ki so v sužnosti! Kako prijetno zavest bi uživali darovalci, kako lahko bi pogledali vsakemu rodoljubi v oči, češ: Glej brat, od mojega dela, napora in truda, od denarja, ki sem ga dobil iz izžete krvi naroda, iz zemlje pogojene s trplji borcev za svobodo, dal sem svoj obulus zopet narodu, da se vzdigne, da se vzevete njegova blaginja v bodočnosti. Komu v korist? — Tebi in tvojim potomcem! Ne pusti, da bi padla na tebe in tvojo hišo psovka »samogoltnič«.

Na shodu beguncev iz Primorja, Notranjske in Koroške dne 5. tm. v Ljubljani se je izrekla potreba enotne organizacije beguncev in izseljencev iz zasedenega ozemlja. Ustanoviti se ima »Narodni svet« kot zastopstvo in predstavništvo vseh beguncev in izseljencev. Izvolil se je odbor 9 članov, ki ima pripraviti vsa tozadevna dela za ustanovitev.

DOPISI.

Iz Velenja: Dne 28. sept. tl. je praznovala podružnica sv. Cirila in Metoda v Velenju svojega 25. letnica. Ko se je na občnem zboru teden dni poprej debatiralo, bi se li ta jubilej praznoval z navadno den. zbirko ali veselico prireditivo; zmagali so gg. uradniki tukajšnjega premogovnika, ki so bili odločno za slavno-

stno prireditev. Veselica, ki se je vršila v prid obdaritve revnih otrok velenjske šole, je uspela vkljub pičlemu obisku domačinov — pogrešali smo namreč maršikoga, ki se prištevava narodnjakom — nad vse pričakovanje tako ugodno, ga je dal v gori namenjeni namen čistega dohodka okroglo poltretji tisoč kron; za naše skromne in težavne razmere naravnost velikanska vsota! Da smo pa imeli tak uspeh, zahvaliti se ima podružnica v prvi vrsti gg. uradnikom tukajšnjega premogovnika, predvsem g. blagajniku A. Kurniku in g. jamomeru Fr. Jereb-u, ki sta vsestransko in za največjo požrtvovalnostjo delo priprave podprla in sploh omogočila izvršitev lepe prireditve. Na pomoč nam je prišel narščaj in telovadni odsek šoštanjskega Sokola ter bratje »Sokoli« iz Žalca in pa pevsko društvo šoštanjsko pod spretnim vodstvom g. M. Tajnika. Bodi v podružničnem imenu izrečena vsem tem za njihovo prijazno sodelovanje najtopleja zahvala. Nadalje se podružnični odbor najtopleje zahvaljuje gospem: Armič-evi, Čobal-ovi, rud. svet. Gostiševi, Legat-ovi, dr. Podlesnik-ovi ter gospodičnam: Marijanici, Milici in Radi Hudovernik-ovi, Cirili in Slavki Ježovnik-ovi, Faniči in Miciki Melanšek-ovi, Angeli Naprudnik-ovi, Ivanki Ščinkovčevi in Anici Štrbenkovi, ki so deloma darovale, deloma brezplačno pripravile pecivo, nabirale darove ter vsestransko pri veselici sodelovale. Posebna zahvala bodi izrečena še gg. rud. teh. Vikt. in Ferd. Ščinkovcu za izvrstno uspeli aranžma »Volitve kraljice in kralja«, ki je veselčin dohodek prav izdatno povišal. Končno izreka odbor najlepšo zahvalo gospej I. in gospodu E. Rak-u za vestno postrežbo in vzlasti zato, da je dal slednji podružnici brezplačno na razpolago veselčne prostore, les in vse slične potrebščine, poleg tega pa položil izdaten znesek lastnega izkupička domu na altar. Vsem darovalkam in darovalcem ter slehernemu, ki je kaj storil za prospeh veselice, izreka podružnični odbor svojo najtoplejšo zahvalo. Vesel radi uspeha živi lahko sleheren v zavesti: delal in žrtvoval je v prid onih, katerim pripravljamo boljše čase v naši ljubi domovini.

Šoštanj. Pred kratkim je slavil Sokol v Šoštanju 10-letnico svojega delovanja. S to obletnico pa je tesno združena tudi druga — 10-letno bivanje g. Ant. Kurnika v Šoštanju. Ni potreba naštevati velikih zaslug, ki si jih je pridobil mož na narodnem polju. Vsak zaveden Šoštanjec v visoko ceni njegovo z nesebično ljubeznijo prepojeno delovanje za probujo in povzdigo naroda. Svoja najboljša leta je žrtvoval, ves svoj prosti čas je porabil, da bi nam pomagal pri težavnem delu za doseg višjih ciljev. Hvala mu! da bi še ostal mnogo let med nami! Šoštanjčani.

Iz Konjic. Človeku je čudno pri srcu, če vidi naše ljudi stalno v družbi zagriženih nemških dam in jih čuje dosledno švabčariti. Še vedno smo torej mi tisti, ki se »akomodiramo«, namesto da bi se v naši državi oni akomodirali nam. Najbolj čudno mi je pri srcu, če vidim naše zavedne Slovence v družbi dame, ki se je izrazila še nedavno: »Diese Sprache werde ich nie lernen«. (Tega jezika se nikdar ne bom učila!) Seveda je menila slovenski jezik. — Da ima znani nemškutar, kate tera sin se je boril v Nem. Avstriji proti nam, kar dve obrti v naši državi, je vsekakor tudi čudno znamenje časa. — Enako tudi, da se oblast še ni spodtaknila nad gostilno Gutsmandl in Knopp, ki sta iz zdravstvenih razlogov vsekakor protipostavni. Sploh pa imamo gostiln veliko preveč. — O naravnost nečuvnih razmerah v Lauritschevi tovarni pa bomo še imeli priliko pisati.

Iz Vitanja. Škoda sicer v prvi vrsti za zlati čas, v drugi pa za vsako besedo, papir in črnilo, da bi se človek pečal s takimi ženskami, kakor je neka Vrskova Lenčka. To ženšče je imelo že od nekdaj strupen nemškutarski jezik, akoravno je bilo rojeno v okoliški občini Paka in stariši niti besedice nemški znali niso. Celo zdvijana pa je ta stvar sedaj v Jugoslaviji. Kakor stekla objedava vse: naprave, naredbe, draginjo, naše trobošnice in hujška s tem itak nezavečno kmečko ljudstvo še bolj zoper novo državo. Za tokrat naj bodo te vrstice njej in še več drugim gospem kakor Ru., Str., Schu. v svarilo, da bodo brzdale svoje nemškursko špičaste jezike. Hujškanja ne bomo trpeli za nobeno ceno več. Prisegamo, da bomo sedaj vsakega

hujškača brez milosti ovadili pristojni oblasti v pošteno kazen. Sicer pa se preselite vendar raj v Avstrijo, da boste vsaj še poskusile stradanje v svojem življenju; jokala pa tudi ne bode ne ena jugoslovanska duša za vami.

Poljčane. Umrli je 8. tm. nadučitelj Josip Svetlin.

Senarska pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Slinovka in parkljevka se širita zelo po naši občini ter v sosednji občini Gočova. Kjer se ni takoj potrebno ukrenilo, je že sedaj večina dvorov okuženih in posestniki imajo velikansko škodo. Živinozdravniku pa itak ni mogoče dobiti, ker je predaleč iz Maribora. Govori se, da je vse zakrivil gerent B., ker je pripeljal bolno živino iz Hrvaške. Najbrže je bil radi tega oproščen od o-rožnih vaj. Zahtevamo od okrajnega glavarstva, da pusti zadevo natančno preiskati in da krivce strogo kaznuje.

Zadnja poročila

Kriza v Beogradu.

LDU, Beograd, 9. okt. Danes ob 17. uri je obvestil dr. Pavlovič regenta o položaju. Danes dopoldne je izgledalo, da opozicijski blok odbije razgovore z dr. Pavlovičem in da bo ta moral vrniti regentu poverjeni mu mandat.

LDU, Beograd, 9. okt. Opozicijski blok je izročil dr. Pavloviču odgovor šele ob 16. uri. Vsebinska je tajna. Govori se, da je pristal blok na to, da postane dr. Pavlovič min. predsednik pod pogojem, da vstopijo v kabinet vsi ministri, ki so bili na Trifkovičevi listi, z istimi portfeli.

LDU, Beograd, 9. okt. Demokratska zajednica je imela danes sejo, v kateri se je razpravljalo vprašanje rešitve krize. Navzoči so bili tudi socijalistični ministri Korač, Kristan in Bukšeg. Jutri bo zopet seja, v kateri se sestavi odgovor na današnjo noto opozicijskega bloka dr. Pavloviču.

Proti tatvinam na železnih in proti tihotapstvu na mejah.

LDU, Beograd, 9. okt. V kratkem izda vlada strogo odredbo proti tatvinam na železnih in proti tihotapljenju na mejah. Določena je smrtna kazen. Sodila bodo vojaška sodišča v Ljubljani, Zagrebu in Novem Sadu.

Lahi iščejo izhoda zaradi Reke.

LDU, Trst, 8. okt. »Corriere d'Italia« piše o reškem problemu, da je verjetno, da se bo protizakoniti čin, ki so ga izvršile prostovoljske čete, v kratkem spravil v pravi tir s tem, da bodo prostovoljci zamenjani z rednimi četami generala Badoglija. Badoglio sam pa je izjavil, da s tem noče kršiti bodočih odredb mirovne konference glede Reke.

Jadransko vprašanje jim beli glave.

LDU, Trst, 8. okt. Iz Washingtona javljajo, da vlada proučuje način, kako napraviti konec položaju v Adriji in drugih delih Evrope, kjer se pojavljajo narodni spori, ki so v škodo ugledu mirovne konference. Če jadransko vprašanje ne bo rešeno v nekaj dneh, bo vlada prisiljena ustaviti vsako — finančno in drugo — podporo evropskim državam, ki se ne bi hotele pokoriti.

Italijanski kralj ratificira mirovne pogodbe.

LDU, Trst, 8. okt. Italijanski kralj je podpisal dekrete, s katerimi ratificira mirovni pogodbi z Nemčijo in Avstrijo.

Wilsonovo zdravstveno stanje se zboljšuje.

LDU, Washington, 9. okt. Zdravstveno stanje Wilsonovo se je vidno zboljšalo. Wilson je izjavil, da je čas počitka zanj pri kraju in da hoče zopet prevzeti posle.

Stavka na Portugalskem.

LDU, Madrid, 9. okt. Potniki došli iz Portugalske, javljajo, da je po celi Portugalski izbruhnila stavka z revolucionarnim značajem.

RAZNE VESTI.

Nedeljski osebni promet bo od 12. tm. naprej ustavljen v Avstriji.

Proti draginji. Med hrvatskim kmetskim prebivalstvom se je pričelo veliko gibanje za kmečko organizacijo proti draginji obleke in drugih življenjskih potrebščin.

Vlom v vozeči vlak. Zagrebški listi poročajo, da je te dni neznan zlikovec na progi med Celjem in Štorjem

skočil v vozeči vlak in iz vagona za prtljago več košar pometal, ki jih je oplenil. Med oškodovanimi je tudi članica zagrebskega gledališča gđ. Štefa Dragutinovič, ki ima za 40.000 K škode.

Zidovskih študentov iz Madžarske, ki so jim madžarska in nemška vseučilišča zaprla vrata, so se v velikem številu vpisali na zagrebskem vseučilišču.

Psa kot tihotapca so ujeli na švicarsko-nemški meji. Bil je naučen, da je utihotapljal čez mejo bankovce. Ko so ga ujeli, je nesel v torbici na vratu za 20.000 mark bankovcev.

Štirideset porok na dan je doživelo nedavno francosko mesto Chalon. Gotovo rekord!

Na Kitajskem se je v nekaterih pokrajinah zopet pričela močno širiti kolera. Posebno po severni Kitajski.

Duhovniki se ženijo na Češkem. Nič več ne vprašajo za dovoljenje v Rimu.

Književnost.

Scipio Sighele: žena i ljubav. Primili smo knjigu pod gornjim naslovom, što ju je u svojoj kolekciji »Vidici i putovi« izdao nakladni zavod Jug. Poznati talijanski sociolog Scipio Sighele iznio nam je u toj knjizi svoje poglede na jedno od najvažnijih socijalnih pitanja. Knjiga je okusno opremljena. Naslovni list izradio je slikar Lj. Babić. Cijena 7 K. — Narudžbe prima Čirilometodska knjižarna u Zagrebu, Preradovićev trg 4.

»Naše Doba«. Varaždinsko jugoslov. akademsko društvo »Tomislav« preuzelo je od varaždinske srednjoškolske omladine mesečnik »Naše Dobe«. S tim »zvezi je i promena programa lista, koji će od sada biti list za propagandu pučko-prosvetnog rada. Prvi broj u novoj redakciji izašao je ovih dana s ovim sadržajem: Od uredništva. — Vladimir V. Janković: Novo pokolenje. — Dr. Gj. Basariček: Pučko-prosvjetni rad i socijalna kultura. — Dr. L. Thaller: Pobijanje alkoholizma. — Pučko-prosvjetni rad u Varaždinu. — Prof. F. Novljan: Prosvjeta i politika. — Smotra. — Pretplata do konca ove godine iznosi 6 kruna, a šalje se Upravi »Našeg Doba«. Varaždin, Kukuljevićeva ul. 15.

»Jugoslavenski vinogradar i voćar«. Izašao je treći broj mjesečnika »Jugoslavenski vinogradar i voćar« sa slijedećim sadržajem: Nekoji vinogradarski posiovi. Trgovina s voćem. Novi lozni matičnjaci. Priredba crnog vina. Puklavac: Nove smeri u vinoreji. O podizanju uzornih šljivika u Jugoslaviji. O uzgoju bresaka. Glasoviti vođari. Uputa za provedbu pokusa s umjetnim gnojima u vinogradima. Obradivanje tla u voćnjacima. Zašto se nekoja vina mute. Šljivici u Bosni i trgovina šljivom i njenih produkata. N. U.: Vinski zakon. Koliko imade Jugoslavija vinograda? Obustavljena naplata poreza na vino u Hrvatskoj. Povjerenstva za kontroliranje vina u županiji ličko-krbavskoj. Fakultet za gospodarstvo i šumarstvo na zagrebačkom sveučilištu. Prilog trgovinskom ugovoru od 1. septembra 1919. godine odnosno odredaba o mogućnosti trgovinskog prometa za izvozne artikle, a bez novčane cirkulacije (vina). Stanje vinograda i voćnjaka u Jugoslaviji. Narodno gospodarstvo. Trgovina. Razno. — Pretplata iznosi godišnje K 24.—, a šalje se na upravo »Jugoslavenski vinogradar i voćar« u Zagrebu, Strossmayerova ulica 6.

TRGOVINA. ORBT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Nova naredba o nadziranju podjetij in zemljišč.

Deželna vlada je izdala pod št. 671 z dne 27. septembra 1919 novo naredbo o nadziranju podjetij in zemljišč, s katero je prejšnjo naredbo št. 232 z dne 30. decembra 1918 deloma spremenila.

Glasom nove naredbe se lahko dene pod nadzor vsako podjetje ali podružnica podjetja, poslopie, posestvo in zemljišče, glede katerega se domneva, da bi se mogli njegovi dohodki v celoti ali vsaj deloma pošiljati v inozemstvo, da bi se moglo odsvojiti ali obremeniti, da bodo delovali lastnik in uslužbenec zoper zakonite in naredbene predpise o pripravi in izvršitvi agrarne reforme ali pa, da se hoče na kakoršenkoli način odtegniti obdavčivi v tuzemstvu. Nadzor za posestva, katerih poljedelska zemljišča presegajo ploskev 75 ha ali katerih celokupna plo-

skvev presega 200 ha, odreja glavno poverjenstvo za agrarno reformo v Sloveniji, ostale nadzore pa oddelek za trgovino in obrt.

Poslovodjo in uslužbenec za podjetja, poslopie, posestva ali zemljišča, ki so postavljena pod nadzor, imenuje na nadzornikov predlog glavni poverjenik za agrarno reformo, odnosno oddelek za trgovino in obrt.

Nadzor se mora uradoma zaznamovati v zemljiški knjigi. Od dne te zaznambe je za vsako odsvojitve in za vsako obremenitev zemljiško-knjižnega telesa treba privolitve kr. ministrstva za agrarno reformo, če je nadzor odredil glavni poverjenik za agrarno reformo v Sloveniji, v ostalih primerih pa privolitve deželne vlade, oddelka za trgovino in obrt.

O bogastvu Jugoslavije je govoril minoli teden v Splitu poslanec dr. Tresić — Pavičić in je dejal med drugim: »Naša država je bogata, toda tega bogastva naši ljudje niso znali izrabiti; ako bi bili to izrabili, bi bil kurz dinarja višji od kurza franka ali lire. Samo bogastvo naših vodnih sil, ki jih je več kot deset milijonov, je vredno čez 20 milijard v zlatu. In kje so še pravična bogastva Bačke, Banata in Macedonije? Sama Bačka ima toliko žitnice, da lahko prehrani 14 milijonov prebivalcev naše države. In kje so poleg tega še naši gozdovi, ki jih je pred vojno imela samo Hrvatska in Slavonija za šest milijard?! In rude in zdravilni vrelci in drugo?! Ta bogastva je treba pametno izrabiti in urediti, pa bo naša valuta poskočila in naša bodočnost bo zagotovljena.

Oglje. Kdor ima oglje v večji količini na razpolago ali bi ga mogel v doglednem času nabaviti, naj se javi »Občeslovenskemu obrtnemu društvu v Celju.«

Prodaja lesa. Šmarska uprava v Ključu bo prodala dne 19. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne potom javne ustmene oziroma pismene dražbe okoli 100 m³ češnjevega, okoli 50 m³ hruškovega in okoli 100 m³ lipovega lesa. Pismene ponudbe je poslali do 19. novembra t. l. do 10. ure dopoldne omenjeni upravi. Tozadevni razglas, ki vsebuje podrobne podatke, je interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Prodaja pirita (žveplenega kršca). Dne 20. oktobra t. l. se bo prodala v Beogradu vsa množina žveplenega kršca, ki ga ima direkcija plena v Beogradu na razpolago. Natančnejše informacije bo dobiti pri omenjeni direkciji.

Ponudba za razne kemikalije. Trvdke, ki se zanimajo za nakup boraksa, borske kisline, bichromat-natrija, bichromat-kalija, krom-galuna, kvobrah-ekstrakta, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled tozadevna ponudba neke inozemske trvdke.

I vagon mavca namerava nabaviti Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, ako se prihlasi dovolj interesentov. Urad sprejema prihlase najkasneje do 12. tni. in se na pozneje prihlase ne bo mogoče več ozirati.

Promet s čehoslovaško državo. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani poziva vse trgovce, ki želijo uvažati blago iz čehoslovaške republike, da ji blagovolijo takoj naznaniti približno množino, vrednost in vrsto blaga ter po možnosti tudi odkod. Materijal potrebuje zbornica za novo kompenzacijsko pogodbo naše države s Čehoslovaško, za katero so pogajanja že v teku. Izvozniki, ki žele izvažati naše pridelke in proizvode na Češko, naj enako prijavijo tozadevne podatke.

Listnica uredništva.

Odgovor v zadnji listnici na naslov »J. Fr. Kranjc« seveda ni bil dan g. J. Kranjcu, uradniku Zadrudne Zveze, ki ima pametnega dela več ko dovolj in ne utegne pisati našemu uredništvu takih neumnih pisem, kakoršno je napisal neki strahopetni lopov, ki se je skril za ime »J. F. Kranjc«. To v pojasnilo!

Opazovalec agrarne reforme. Oplotnica: Kakor vidite, se dr. Korošec in njegovi tovariši družijo v Beogradu z najhujšimi nasprotniki agrarne reforme, srbskimi radikalcii in hrvatskimi starčevićanci — in poskušajo vse, da bi strmoglavili demokratsko-socialistično vlado, ki se za izvedbo agrarne reforme resno zavzema. Vendar pa je

upanje, da jim zlobna igra ne bo uspela in da bo ljudstvo zlasti pri volitvah v konstituantno pokazalo svojo voljo s tem, da bo pognalo iz svetlišča poštene narodne politike vse, ki se ljudstvu hlinijo kot njegovi prijatelji, za hrbtom pa se vežejo z najhujšimi nasprotniki pravih ljudskih koristi! Zdravo!

Radovednež, Celje: kritike o koncertu Zlatka Balokoviča ni napisal g. Ciril Pregelj.

KINO GABERJE.

Petek 10., sobota 11., nedelja 12.

Zemlja sreče.

Velika efektna drama.

Igrata: **Gunnar Tolnäs** in **Karen Ingolf.**

V graščini na Prešniku (Majerberg)

se prodaja več glav mlade živine, en par mladih volov in ena krava s telico. Istotam se prodaja tudi še malo rabljena slamoreznica. Kupci naj se oglasijo v nedeljo 12. t. m. od 2. ure popoldne dalje. Ob drugem času se ne prodaja. 1526

8062/19

Razglas.

Sladkor za oktober in sicer po $\frac{3}{4}$ kg na osebo bodo dobivale stranke iz mesta in okolice med 13. in 27. oktobrom v trgovinah označenih v razdelniku na deski.

Mestni magistrat celjski, dne 10. oktobra 1919.

Za vladnega komisarja:
Dr. Fohn.

1536 1

Meščani! Pozor!

Na Marijinem trgu v Ljubljani je napravil požar veliko škodo. Tako nesrečo najbolj občuti tisti, kateri je le malo ali nič zavarovan.

Zatorej zavarujte svoje imetje oziroma povišajte zavarovanje in pristopite od tujih zavarovalnic k domačemu zavodu.

Zadostuje dopisnica na naslov:

Vzajemna zavarovalnica,
Celje, Breg 33. 3-1

Pristen, jako sladki jabolčnik

od preše, dobi se v vsaki množini od 56 l naprej pri **Jožef Kirbischu v Celju.** Dobijo se tudi suha drva (obrezlina) po 50 K m². 1532 1

V najem se da prvovrstna njiva in travnik,

več oralo skup na več let na »Livadi« v Gaberju pri Celju. — Istotam sta na prodaj dve **kravi** in mladi **prasci.** 1522

100 K nagrade

dobi oni, kdor preskrbi drž. uslužbencu stanovanje, obstoječe iz kuhinje in 2 sob v Celju ali bližnji okolici, najraje v Gaberjih. Prijaviti na upravništvo. 1515 2-1

Mlada vdova brez otrok želi vzeti v najem 1519 1

gostilno

Lahko položi kavcijo. Ponudbe na **Marija Povalc,** — Marija Bistrica, Hrvaško. —

Za prodati:

1 veliki **sod za gnojnico** z razdelilnikom in več malih vinskih sodov. — Kje, se izve v upravništvu lista. 1535 1

Prodaja se konj za težko vožnjo. Naslov v upravništvu 1518 2-1

Na prodaj je 8 panjev čebel radi preseljevanja. Pojasnila daje šolsko vodstvo Dobrna. 1516 2-1

Kupim belgijskega kunca velikana (dom. zajca) čiste pasme, eno leto starega oziroma dam v zameno kunca iste pasme, ki ima 5 mesecev in doplačam razliko. Oddam 5 mesečnega kunca te pasme. Bien, Braslovče. 1520 2-1

Dva čevljarska pomočnika sprejme takoj Štefan Strašek, čevljarski mojster v Celju. 1530 1

Meblovano stanovanje z dvema ali eno sobo in kuhinjo išče uradnik brez otrok. Naslove na upravništvo. 1525

Kdor želi vsak teden **sveže surovo maslo**, naj javi svoj naslov upravništvu »Nove Dobe«.

Na 7/10 1919 se je izgubila v mestu **denarnica** z vsebino 105 K in **železniško legitimacijo.** Najditelj se prosi, da vrne vsaj legitimacijo na železniško postajo v Celju pri vratarju. 1527 1

Dobro ohranjen **Singerjev šivalni stroj** pripravljen za šivilje, se prodaja. Cena 600 K. Jakob Majcen, čevlj. mojst., Ostrožno 19. 1513 2-2

Trgovci mešane

stroke, drogišči, kramarji itd., sijajno zaslužijo s prodajo **Mastina** (hranilni prašek za živino in perutnino) pri kmetovalcih. Treba je pisati dopisnico na naslov: **»Lekarnar Trnkóczy. Ljubljana, Kranjsko«** na sledeči način: »Pošljite mi 15 zavojev (po $\frac{1}{4}$ kg) Mastina, obenem veliki lepak, oboje po povzetju za K 3250, prosto poštnine in zavojnine. 591 10-28

Ivan Dečko, Celje

kupuje laneno seme, vošek, strd in prazne steklenice v vsaki množini ter po najvišji ceni. 298 — 18

Prodaja se popolnoma nov nerabljen

glasovir

trvdke Julius Klar Hofmann, Dunaj. Cena 14.000 K, ponudbe na **Marijo Aglič, Velenje, Jugoslavija.** 1508 2-2

Stole, žimnice, razno pohištvo in **tapetniške izdelke** ima v založbi:

287 156-18 **Marija Baumgartner**
Gospodarska ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Kuba rum, fige, rožiči, kava in čaj na veliko pri Iv. Ferležu v Celju.

Posestva

Kdor ima posestvo za prodati na Kranjskem ali Štajerskem, prosim, naj se oglasi pismeno 1517 na gospoda 5-1

Jurij Ivancič

trgovska agentura
V Loboru, Hrvatsko.

Ivo Čater, Bežigrad-Celje

kupi vsako množino rezanega, tesanega in okroglega lesa, bodisi hrastovega, bukovega, jesenovega, črešnjevega ali mehkega.

Kupi se tudi vsaka množina bukovih drv in oglja. Plača se vedno po najvišjih dnevnih cenah. Pošljite ponudbe!

1524 4-1

„Pension“

Gregorčičeva ulica 11, fina domača hrana, cene nizke. Abonement v hiši in zunaj hiše. 150s 2-2

P. n. trgovcem in slavnemu občinstvu se priporoča kot posredovalec v kupčijskih zadevah vseh vrst, tudi **posestev in hiš**

Anton Stern, trgovska posredovalnica, B. Ipavčeva c. 12, Celje. 1324 12-4

Proda se

krasno posestvo v bližini Ptuja, obstoječe iz hiše in gospodarskih poslopij, njiv, travnikov, vinograda, vrta, pašnikov in gozda v skupni izmeri 38 oralo. Posestvo leži ob okrajni cesti in je popolnoma arondirano, na njem se redi lahko 20 glav goveje živine. Povpraša se pri Posojilnici v Celju (Narodni dom) 1492 3-3

„GOSTILNA“ „BRANIBOR“

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuhinjo.

Za obilni obisk se priporoča

A. Robek.

244 104-71

Delavska rodbina (mož, žena in 2-3 otroci za delo), se sprejme takoj. Dobi prosto stanovanje in dnevno plačo, če zahteva, tudi živila, drva in drugo po dogovoru. Hugo Bien, Braslovče. 1510 5-2

Ivan Ravnikar Celje

kupuje po najvišjih dnevnih cenah: laneno seme, suhe gobe, in vosek.

167 104-103

Zobozdravnik dr. Franc Kartin

bivši asistent prof. Metniz na Dunaju, se je preselil v Maribor in ordinira od 8. t. m. naprej

Grajska ulica (Burgasse) št. 9

v hiši Wägerer

od 9.-12. in od 13. (1/2 15.)-5. (17.) ure.

1496 3-3

PRIPOROČAM

SEURADOM, ŠOLAM
IN PISARNAM Z VELIKO
ZALOGO VSEH VRST PAPIRJA IN PIS. POTREBŠČIN
JANKO BOVHA

KRALJA PETRA CELJE CESTA ST. 31

V zalogi velika izbira vseh vrst šolskih potrebščin kakor: svinčniki, peresa, zvezki, črnilo, radirke, tablice, barvice itd. Postrežba točna in solidna, cene nizke.

Med. univ. dr. Boleslav Barth

preselil se je in ordinira za ženske in spolne bolezni vsak dan izven nedelje od 11.-12. in od 15.-16. ure v Celju, Miklošičeva ulica 6 (Milistan) 1494 3-3

LURION

s katerim si lahko vsak napravi 1/4 l finega čistila (kreme) za čevlje.

Dobi se v špecerijski trgovini ter dežel. pridelki na debelo in drobno

Franc Kolenc Celje, Narodni dom.

Kupim tudi vsako množino lanene semena po najvišji ceni. 213 52-39

Kavo žgano in surovo, rozine, olje, Erdal-kremo, likalo (biks), vse vrste barve za obleko, mazilo za voz, petrolej, sveče, vžigalice, splih vse špecerijsko in kolonijalno blago na debelo in drobno priporoča tvrdka

Ivan Dečko, Celje

nasproti Narodnega doma. 986 15

Izdelovanje vseh vrst čevljev od priprostitih do najfinejših po dnevnih cenah 46 104-85

Rud. Zontič

Celje (blizu kolodvora) Kocenova ulica šte. 2.

Razpis.

Iz gozda drž. toplic Dobrna pri Celju se odda približno 700 m³ stoječega smrekovega, jelovega in borovega lesa potom pismenih ponudb.

Iste je vlagati najpozneje do 18. tm. pri upravitelstvu toplic.

Prodajni pogoji se dobe v pisarni upraviteljstva, en iztis stane 3 K.

V ponudbi mora biti poleg ponudnega zneska podana izrecna izjava ponudnika, da so mu prodajni pogoji znani in da se jim podvrže brezpogojno.

Oddaja ni vezana na najvišjega ponudnika.

Upraviteljstvo držav. toplic SHS Dobrna pri Celju. 1495 3-3

! Apno !

prvovrstno, žgano ponudi po najnižjih cenah iz lastnega apnenika v Rečici ob Paki: veletrgovina M. Oswatitsch, Celje. Istotam se kupi bukov ogleje v večjih množinah. 1493 3-3

Fotograf

JOSIP PELIKAN

v Celju, Razlagova ulica (zraven hotela Union)

Zavod za moderno in umetno fotografiranje. Slika se vsak dan in pri vsakem vremenu.

Najbolje kupite:

kavo, riž, olje, milo, moko, mast, pri tvrdki:

Anton Močnik

Glavni trg Celje Glavni trg

Cene nizke! Postrežba točna!

Gostilna Plevčak

Gaberje

priporoča svojo izvrstno toplo in mrzlo kuhinjo ter najboljša, pristna domača vina.

240 52-39

NAZNANILO.

Slav. občinstvu naznanjam, da sem spremenil naslov gostilne pri »Lastovki« v gostilno pri „Jugoslovanu“

Vedno

na novo dobiva veletrgovina Stermecki v Celju v velikanskih množinah suknjo, kamgarn in hlačevino za moške obleke, volno celir, modrovino in pisano tkanino za ženske obleke, šifon, belo in in pisano platno za perilo in razno manufakturno blago, katero prodaja zaradi ogromnega nakupa po najnižjih cenah in ako se ne verjame, poskusite takoj, samo z enim nakupom, da se sami prepričate.

Veletrgovina in razpošiljalna R. Stermecki v Celju

ima tudi velikansko zalogo gotovih moških, ženskih, deških in otroških oblek, bluz, kril, hlač, čevljev, perila, denarnic, nogavic, robcev in na tisoče drugih predmetov, katere tudi prodaja po čudovito nizkih cenah in na zahtevo pošlje vsakemu ilustr. cenik. Vzorci sedaj se ne pošiljajo.

R. Stermecki v Celju

214 52-40

Avguste Janič.

Zlasti pa nam je pokazala zadnja pot naše predrage rajnke, koliko hvalo smo dolžni vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem, ki so jo na zadnji poti obsuli s cvetjem in v tako mnogobrojnem številu spremili k večnemu počitku.

Bog plati Vam vsem, ki ste v teh težkih urah z nami sočustvovali.

Žalec, dne 10. vinotoka 1919.

1528

Ela in Margit Schmorl. Karl Janič in otroci.

"LASTNI DOM" HOTEL BALKAN

registrirana kre-
ditna in stavbna
zadruga z om. zav.

V CELJU
Prešernova ulica št. 15.

sprejema hranilne vloge in
jih obrestuje po
tri in pol od sto

priporoča pravkar došla izborna vina. Dnevno
koncert novo došle kapele. Začetek ob 1/2 8. uri.

Primešaj „Mastin“ v krmo!

178 — 16

Da krmo živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo, da je potem meso in mast za uživanje boljše, da je tvoritev jajc in mleka boljše, se primeša krmi enkrat na teden ena pest MASTIN-A. 5 zavitkov Mastin-a zadostuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoče gospodarjev ceni in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima lekarnar ali tvoj trgovec, piši potem z dopisnico po 5 zavitkov Mastina za K 17-50, poštnine prosto na: Lekarno Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko, katera z vsako pošto razpošilja naročila na vse strani sveta.

Miši, podgane, stene in ščurke ter ves mrčes

mora poginiti, če se uporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske miši 6 K, za podgane in miši 6 K, za ščurke 6 K, posebno močna tinktura za stene 6K, uničevalec moljev 3 K, prašek proti mrčesu 5 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 3 K, mazilo za uši pri živini 3 K, prašek za uši v obleki in perilu 4 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) 3 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport**

M. Jünker, 85 — 77
Zagreb 37, Peirinska ulica 3.

Garje, si bečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštnine prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.** 615 34—51

Franc Tašker klepar v Celju Za Kresijo (Vodnjaška ulica 7)

Sprejemajo se v točno izvršitev vsa stavbena in galanterijska **kleparska dela** kakor tudi vsa v stroko spadajoča popravila.
1253 18—9

Fran STRUPL, Celje

Zaloga stekla, porcelana, svetilk, ogledal, okvirjev in raznovrstnih šip.

Prevzetje steklarskih del

Kralja Petra cesta

122222222222

Gostilna v Nar. domu v Celju

je sedaj v dobrih rokah in zajamčeno je cenjenim gostom, da bodo vedno solidno in najboljše postreženi. Dobra kuhinja, vedno sveže Delniško pivo in pristna štajerska vina naj zvažijo vsakogar k nam. Sprejemajo se abonenti na hrano. Za obilni obisk se priporočata **Ivan in Ana Černe.**
204 12—12

Dejanje govori !!! trgovca

Vprašajte samo vsakega kako lahko in uspešno on deluje od časa, ko je postal odjemalec

veletrgovine

„Fructus“ d. d.

za promet poljedelskih pridelkov, kolonijalnega in družega blaga
Telefon **Zagreb.** Vlaška ul. 21
106
Od 1883. obstoječi prvovrsten izvor k ceni in hitri dobavi
specerijskega, kolonijalnega in prekmorskega blaga.
923 16—15 **Zahievajte cenike!**

Og. trgovcem naznaujamo, da je pravkar dospelo in se nahaja v zalogi sledeče blago: salonske in tirolske metle, muholovci, Glaserjev in Velimski kavin pridelek, krema za čevlje »Erdal«, 66 odstotno milo za perilo, kolomaz v dozah po 8 kg. — Postrežba točna. — Cene solidne.

Družba za promet petroleja z o. z., podružnica Celje.

FRANC KRAMAR CELJE

Na debelo in drobno!

Na debelo in drobno!
375 52—30

Zaloga igrač, galanterijskega, norimberskega in modnega blaga ter kranjskih izdelkov.
Velika zaloga najboljših stročnic in cig. papirja.

DROGERIJA

PARFUMERIJA

FOTOMANUFAKTURA

+ SANITAS +

KRAMAR & VRTOVEC
• CELJE •

Knjigarna, umetnine, muzikalije Goričar & Leskovšek: Celje

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

Hotel „Pri belem volu“

v Celju, Kralja Petra cesta

Prvovrstna kuhinja, najboljša vina in vedno sveže pivo. Sobe za tujce na novo urejene. — Postrežba solidna. Za obisk se priporoča **Drag. Bernardi.**

Rogaška Slatina

Tempel-vrelec: Najboljša namizna voda, najbogatjša na ogljikovi kislini. Pospešuje prebavljanje in preosnavljanje.

Styria-vrelec: Zdravilna voda proti kroničnemu katarju želodca in čreves, najboljši pripomoček proti slabemu prebavljanju in teku, boleznim jeter in ledvic, sladkorni bolezni.

Donati-vrelec: Najmočnejši vrelec svoje vrste, posebno dobro sredstvo proti črevesnemu katarju, želodčnemu kamenu, sladkorni bolezni, debelosti, putiki, hemoroidom i. t. d.

Rogaška slatina je najbolj priljubljena in se v obče največ zahteva. To pa radi tega, ker je izmed vseh alkalično-saliničnih rudninsko-kislih slatin najbogatjša na ogljikovi kislini. — Ta slatina je najokusnejša krepčilna in oživljajoča pijača; obenem pa tudi najboljše sredstvo, s katerim se obvaruje v mrzlih krajih mrzlice.

Rogaška slatina je najboljša namizna in zdravilna mineralna voda, katera nima nikdar slabega okusa ali duha.
1352 8—10

Občinska hranilnica v Mariboru

(prej Gemeinde-Sparkasse)

Stanje hran. vlog K 42.442.640-26

Rezervni fondi K 2.749.997-67

Uraduje vsak delavnik od
8. do 12. ure dopoldne.

v lastni hiši

Župnijska ulica št. 2
(Pfarrhofgasse Nr. 2)

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po najvišji točasnobičajni obrestni meri.
Hranilnica je pupilarno varna.
Šramba za pupilske knjižice itd.